

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор _____ С. Ніколаєнко

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ПРАКТИЧНУ ПІДГОТОВКУ
СТУДЕНТІВ НУБІП УКРАЇНИ**

КИЇВ 2016

Зміст

1.	Мета і завдання практичного навчання	6
2.	Складові практичного навчання	6
3.	Бази практичного навчання	8
4.	Організаційне забезпечення практичного навчання	9
5.	Методичне забезпечення практичного навчання	10
6.	Підведення підсумків і оцінювання результатів практичного навчання	14
7.	Фінансове забезпечення практичного навчання	15
8.	ДОДАТКИ	18

1. Мета і завдання практичного навчання

1.1. Метою практичного навчання студентів (слухачів) університету є узагальнення набутих теоретичних і практичних знань, одержання професійних навичок і умінь, що формують фахівців з вищою освітою відповідно до освітньо-кваліфікаційного рівня та сприяють поліпшенню якості підготовки фахівців. Завданням практичного навчання є:

- 1) підготовка фахівців, які спроможні вирішувати виробничі завдання в сучасних ринкових умовах і володіти прийомами і методами, що є складовими новітніх технологій;
- 2) набуття навичок:
 - прийняття самостійних рішень, виходячи із конкретної виробничої ситуації;
 - впровадження у виробництво прогресивних технологій та результатів наукових досліджень;
 - співпраці з трудовим колективом;
 - відповідної робітничої професії.

1.2. Практичне навчання студентів передбачає безперервність і послідовність його проведення протягом навчання, що сприяє закріпленню відповідних компетентностей у майбутніх бакалаврів, спеціалістів і магістрів.

2. Складові практичного навчання

2.1 Практичне навчання складається із лабораторних та практичних занять, навчальних і виробничих практик студентів:

- **лабораторне заняття** – форма навчального заняття, при якому студенти (слухачі) під керівництвом викладача особисто проводить натурні або імітаційні експерименти чи досліди з метою практичного підтвердження окремих теоретичних положень даної навчальної дисципліни, набуває практичних навичок роботи з лабораторним устаткуванням, обладнанням, обчислювальною технікою, вимірювальною апаратурою, методикою експериментальних досліджень у конкретній предметній галузі.

Лабораторні заняття проводяться у спеціально обладнаних навчальних лабораторіях з використанням устаткування, пристосованого до умов навчального процесу (лабораторні макети, устаткування, тощо). В окремих випадках лабораторні заняття можуть проводитись в умовах реального професійного середовища. Лабораторне заняття проводиться з студентами, кількість яких не перевищує половини академічної групи.

Лабораторне заняття включає проведення поточного контролю підготовленості студентів до виконання конкретної лабораторної роботи, виконання завдань теми занять, оформлення індивідуального звіту з виконаної роботи та його захист перед викладачем.

- **практичне заняття** – форма навчального заняття, при якому викладач організує детальний розгляд студентами окремих теоретичних положень навчальної дисципліни та формує вміння і навички їх практичного застосування

шляхом індивідуального виконання студентом відповідно сформульованих завдань.

Практичні заняття проводяться в аудиторіях або в навчальних лабораторіях, оснащених необхідними технічними засобами навчання, обчислювальною технікою. Проведення практичного заняття ґрунтується на попередньо підготовленому методичному матеріалі – тестах для виявлення ступеня оволодіння студентами необхідними теоретичними положеннями, наборі завдань різної складності для розв'язування їх студентами на занятті.

Практичне заняття включає проведення попереднього контролю знань, умінь і навичок студентів, постановку загальної проблеми викладачем та її обговорення за участю студентів, розв'язування контрольних завдань, їх перевірку, оцінювання.

- **навчальні практики** проводяться на початкових (першому, другому) курсах програм підготовки бакалаврів у навчальних, навчально-наукових, навчально-науково-виробничих лабораторіях, клініках, майстернях, на полях навчально-дослідних господарств (далі-НДГ) НУБіП України, а також провідних підприємств, організацій та установ України та зарубіжжя що відповідають вимогам освітньо-професійних програм підготовки бакалаврів. Завданням таких практик є ознайомлення студентів зі специфікою напряму та спеціальності підготовки, формування компетенцій згідно з вимогами освітньо-кваліфікаційних характеристик, в окремих випадках – оволодіння робітничою професією з числа масових спеціальностей відповідної галузі. Керівництво практикою забезпечують науково-педагогічні працівники університету, які згідно наказу ректора відповідають за виконання програми практики та головні спеціалісти НДГ, які безпосередньо у НДГ надають допомогу для виконання завдань програм практики.

Зміст, форми, тривалість, терміни проведення навчальної практики визначаються робочим навчальним планом, програмою практики та графіком практики. Перелік навчальних практик відповідно до робочого навчального плану наведено в додатку 3.

- **виробничі практики** (технологічна, експлуатаційна, конструкторська, педагогічна, економічна та ін.) проводяться на старших курсах навчання бакалаврських програм та на магістерських програмах. Завданням таких практик є розширення, поглиблення та закріплення знань які студенти (слухачі) отримують під час вивчення циклу спеціальних дисциплін та формування вмінь практичного застосування цих знань в умовах виробництва, набуття і вдосконалення професійної майстерності, а також збір фактичного матеріалу для виконання курсових проектів (робіт) та випускних робіт ОКР «Бакалавр» та ОКР «Магістр». Такі види практик проводяться в навчально-виробничих та навчально-науково-виробничих лабораторіях НДГ НУБіП України, провідних підприємствах України та розвинутих країн світу на основі укладених договорів. Керівництво практикою забезпечують науково-педагогічні працівники кафедр університету та особи з числа адміністративного персоналу господарств, підприємств, організацій та установ. Окрім того, у НДГ НУБіП України допомогу у проведенні виробничої практики надають головні спеціалісти НДГ.

Науково-дослідна, переддипломна виробнича практика є заключним етапом практичного навчання та підготовчим етапом для виконання випускних робіт ОКР «Бакалавр» та ОКР «Магістр». Вона проводиться на випускному курсі з метою узагальнення і вдосконалення здобутих знань, практичних умінь і навичок, оволодіння професійним досвідом та готовністю їх до самостійної трудової діяльності, а також збирання матеріалу для підготовки випускних робіт. Перелік виробничих практик відповідно до робочого навчального плану наведено в додатку 3.

3. Бази практичного навчання

3.1 Базами практичного навчання студентів (слухачів) НУБіП України є навчальні, навчально-наукові, навчально-науково-виробничі лабораторії базового закладу університету (м. Київ), його відокремлених підрозділів (ВП), і у першу чергу — НДГ університету, де проводяться лабораторні й практичні заняття, навчальні, технологічні, науково-дослідні, переддипломні та інші практики у галузях: рослинництво, тваринництво, переробка та зберігання продукції рослинництва, технології виробництва біодизелю, розведення тварин та риби, розробка методів діагностики та профілактика хвороб тварин, технології ремонту, обслуговування та випробування сільськогосподарської техніки, лісознавство, деревообробна промисловість, мисливська справа та її правове забезпечення, економіка, облік, маркетинг та менеджмент в аграрній сфері виробництва тощо.

Такими базами є :

- ***ВП НУБіП України «Великоснітинське навчально-дослідне господарство ім. О.В. Музиченка» (Київська обл.)***. Перелік навчальних, навчально-наукових та навчально-науково-виробничих лабораторій зазначено в додатку 2;

- ***ВП НУБіП України «Агрономічна дослідна станція» (Київська обл.)***. Перелік навчальних, навчально-наукових та навчально-науково-виробничих лабораторій зазначено в додатку 2;

- ***ВП НУБіП України «Навчально-дослідне господарство «Ворзель» (Київська обл.)***. Перелік навчальних, навчально-наукових та навчально-науково-виробничих лабораторій зазначено в додатку 2;

- ***ВП НУБіП України «Боярська лісова дослідна станція» (Київська обл.)***. Перелік навчальних, навчально-наукових та навчально-науково-виробничих лабораторій зазначено в додатку 2;

- ***ВП НУБіП України «Немішайвський агротехнічний коледж»;***

- ***ННВЛ конярства;***

- ***Голосіївська навчально-дослідна пасіка;***

- ***НДП «Плодоовочевий сад»;***

- інші бази практичного навчання студентів (слухачів) університету із числа передових установ, підприємств, організації будь-якої форми власності в Україні та зарубіжжя, що мають належні умови для проведення практики студентів відповідно до вимог освітньо-професійних програм підготовки

фахівців. Із такими базами практичного навчання укладаються договори та формується паспорт (додаток 5), який зберігається у навчальній частині та деканатах університету. Зразок паспорта бази практичного навчання наведено у додатку 4. Термін дії договорів встановлюється на період проведення конкретного практичного навчання або на термін до 5 років. Зразок договору наведено у додатку 3.

4. Організаційне забезпечення практичного навчання

- Практична підготовка з дисциплін циклу професійної і практичної підготовки проводяться у спеціально обладнаних навчальних лабораторіях базового закладу університету (м Київ) та навчальних, навчально-наукових та навчально-виробничих лабораторіях, що затверджені наказами ректора університету і створені у відокремлених підрозділах НУБіП України (далі – ВП НУБіП України), у тому числі НДГ;

- Відповідальними за проведення лабораторних (практичних) занять та практик студентів (слухачів) на факультеті (ННІ) є декани факультетів (директор ННІ) Завідувач кафедри, яка здійснює викладання дисципліни забезпечує проведення практик студентів згідно робочої (наскрізної) програми дисципліни та робочої програми практики студентів.;

- **Керівництво проведення практик студентів (слухачів) університету у НДГ здійснюють відповідальні НПП від кафедр та від бази практики – головні спеціалісти ВП НУБіП України.** Порядок призначення керівників практичного навчання студентів із числа головних спеціалістів ВП НУБіП України наведено у додатку 13. Контроль за проведенням практичного навчання у НДГ університету здійснює навчальний відділ університету;

- **Декани факультетів (директори ННІ) організують та завідувачі відповідних кафедр забезпечують проведення практичного навчання студентів відповідно до робочої (наскрізної) програми практики студентів та робочого навчального плану кожного напрямку підготовки та спеціальності, закріпленої за факультетом.**

Організація, проведення і контроль практичного навчання у ВП НУБіП України та передових підприємствах України, здійснюється за наказом ректора університету.

Декани факультетів розробляють графік навчального процесу та формують робочі навчальні плани на наступний навчальний рік (за всіма напрямами, спеціальностями, ОКР та формами навчання). Відповідальні за організацію декани факультетів.

Декани факультетів подають в навчальний відділ університету узгоджені з завідувачами кафедр (для ОКР «Магістр» - у відділ магістерських програм) робочі навчальні плани всіх напрямів підготовки, спеціальностей, ОКР та форм навчання, попередньо погоджені деканом факультету (директором ННІ).

Навчальний відділ формує електронну базу робочих навчальних планів на наступний навчальний рік та готує (видруковує) попередні витяги з робочих

навчальних планів для всіх кафедр університету для перевірки, уточнення та корегування і передає їх завідувачам кафедр.

Згідно витягу з робочого навчального плану завідувач кафедри забезпечує розробку робочих програм з дисциплін, у тому числі робочих програм практик, викладання яких здійснюють НПП кафедри.

- З метою формування графіку практичного навчання **керівники НДГ за поданням головних спеціалістів** формують календарний план виробничих заходів на перший семестр навчального року та подають його до **1.07.** поточного року до навчального відділу університету для інформування деканатів факультетів. До **20.02 керівники НДГ за поданням головних спеціалістів** формують календарний план виробничих заходів на другий семестр навчального року та подають його до навчального відділу університету для інформування деканатів факультетів щодо узгодження графіку практичної підготовки на другий семестр;

- **Деканати факультетів (дирекція ННІ)** за поданням завідувачів кафедр, відповідальних за здійснення практичного навчання до **20.07.** поточного року подають до навчального відділу пропозиції для складання та узгодження графіку практичного навчання у НДГ університету на 1 семестр наступного навчального рік (зразок додаток 10). Графік практичного навчання на 2 семестр формується та узгоджується до **1. 03** поточного року;

- **До початку навчального семестру** згідно з графіком навчального процесу **завідувач кафедрою** проводить засідання кафедри, на якому:

- **розподіляє навчальне навантаження** між НПП кафедри;

- **доводить до НПП кафедри розклад навчальних занять** у тому числі з дисциплін, практична підготовка з яких здійснюється у НДГ університету.

Завідувач кафедри несе персональну відповідальність за дотримання розкладу занять та якість практичної підготовки з дисциплін, закріплених за кафедрою.

Перевезення студентів до місця проведення занять здійснюється транспортом університету відповідно до графіку проведення практичної підготовки.

- **Деканати факультетів (дирекція ННІ)** за місяць (не пізніше) до початку виробничої (переддипломної) практики здійснюють укладання договорів з базами практик (передовими господарствами, організаціями та установами будь-якої форми власності України та зарубіжжя, що мають належні умови для проведення практики студентів відповідно до вимог освітньо-професійних програм підготовки фахівців) за умови наявності паспорта (додаток 3, 4), який після укладання договору зберігається у навчальному відділі та деканатах університету;

- **За тиждень** (не пізніше) до початку практики (згідно графіка навчального процесу) завідувач кафедри, відповідальної за проведення практичного навчання, узгоджує програму практики з керівництвом НДГ. **Декан (директор ННІ) за поданням завідувача кафедри,** відповідальної за практику, **готує та погоджує наказ** на проведення практики студентів

факультету (навчальна, виробнича та переддипломна практики). Наказ погоджують навчальний відділ університету та відділ магістерських програм (якщо практична підготовка здійснюється для ОС «Магістр») та підписує перший проректор з начальної і виховної роботи.

- **За 2 дні до початку практичного навчання у НДГ деканати факультетів (дирекція ННІ)** організують проведення інструктажу з охорони праці та техніки безпеки (зразок додаток 11) відповідальним НПП кафедри охорони праці та інженерії середовища, про що студент ставить підпис у відповідному журналі;

- **НПП - керівники практики від кафедри** до початку формування наказу про направлення на практику узгоджують з керівництвом НДГ та головним спеціалістом галузі виробництва у якій здійснюється практична підготовка, забезпечують навчально-методичне забезпечення і контролюють виконання програм практичного навчання студентів безпосередньо на базах практики. У позаурочний час керівники практики приймають участь у проведенні зі студентами культурно-масової та виховної роботи згідно плану, затвердженого відповідальним за практику;

- Підсумкова атестація за результатами навчальних та виробничих практик здійснюється відповідно до графіка навчального процесу у терміни, передбачені у «Положенні про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України», затверджене наказом Міністерства освіти України від 20.12.1994 р. № 351 та «Положення про практичне навчання студентів НУБіП України» відповідно до наказу ректора університету про направлення на навчальну (виробничу) практику.

Протягом 10 днів після закінчення терміну практики **НПП, який відповідає за проведення практики** подає до навчального відділу звіт згідно додатку 6;

Підведення підсумків проведення виїзних лабораторних (практичних) занять здійснюється відповідальним за проведення занять НПП відповідно до робочої програми дисципліни.

Протягом семестру (триместру) навчальний відділ спільно з деканами факультетів, завідувачами всіх кафедр університету та відповідальними НПП здійснюють контроль якості проведення практичної підготовки студентів;

4.1. Організаційне забезпечення лабораторних (практичних) занять:

- лабораторні (практичні) заняття з дисциплін циклу професійної і практичної підготовки проводяться НПП відповідальних кафедр у спеціально обладнаних навчальних лабораторіях базового закладу університету (м Київ) та навчальних, навчально -наукових та навчально-виробничих лабораторіях, що затверджені наказами ректора університету і створені у відокремлених підрозділах НУБіП України (далі – ВП НУБіП України), у тому числі НДГ;

- лабораторні (практичні) заняття з навчальних дисциплін у ВП НУБіП України проводять НПП (під керівництвом завідувачів кафедр), які відповідають за їх проведення. Допомогу в організації та проведенні лабораторних (практичних) занять надають головні спеціалісти НДГ;

- відповідальними за організацію лабораторних (практичних) занять в університеті є деканати факультетів (дирекція ННІ).;
- контроль якості проведення практичного навчання у НДГ університету здійснює навчальний відділ університету;
- лабораторні (практичні) заняття у ВП НУБіП України (у т.ч. затвердження керівників лабораторних (практичних) занять) проводяться за наказом ректора університету.

Деканати факультетів (дирекція ННІ) щодо організації і проведення лабораторних (практичних) занять у ВП НУБіП України відповідають за:

- своєчасне формування графіку проведення занять студентів (слухачів) факультету у ВП НУБіП України та підготовку проектів наказів щодо їх проведення;
- контроль за проведенням організаційних заходів перед направленням студентів (слухачів) на заняття (проведенням інструктажів з охорони праці та техніки безпеки, проведення консультацій щодо виконання програми практики);
- організацію культурно-масових, спортивних та виховних заходів під час перебування студентів (слухачів) у ВП НУБіП України;
- контроль за дотриманням правил проживання у гуртожитку, виконанням програми занять студентами факультету згідно до навчального плану;
- організація проведення інструктажів з охорони праці та безпеки життєдіяльності перед початком занять;
- організацію перевезення студентів до бази практичного навчання.

Завідувачі кафедр, відповідальних за проведення лабораторних (практичних) занять у ВП НУБіП України здійснюють такі заходи:

- розробляють і подають на затвердження у встановленому порядку робочі програми з дисциплін, у т.ч які викладаються у НДГ;
- здійснюють розподіл педагогічного навантаження (у т.ч. лабораторних і практичних занять, які проводяться у НДГ), функціональних обов'язків між працівниками кафедри і контролює своєчасність і якість їх виконання;
- подають для затвердження до деканату факультету відомості щодо термінів та програми проведення лабораторних (практичних) занять у НДГ університету та НПП, відповідальних за їх-проведення;
- організовують та здійснює контроль за проведенням інструктажів з охорони праці та безпеки життєдіяльності перед початком практичної підготовки;
- організують і керує проведенням лабораторних (практичних) занять у НДГ університету;
- погоджують з керівництвом НДГ порядок виконання програми проведення занять;
- контролюють виконання індивідуальних навчальних планів НПП кафедр та програм лабораторних (практичних) занять студентами.

НПП кафедр, що відповідають за проведення лабораторних (практичних) занять у ВП НУБіП України здійснюють такі заходи:

- розробляють та вдосконалюють робочі навчальні програми дисциплін та науково-методичних матеріалів;

- проводять організаційні заходи перед виїздом студентів на заняття, у тому числі:

➤ інструктаж про порядок проведення занять та безпеку праці під час перебування у ВП НУБіП України;

➤ надання студентам (слухачам) необхідних документів (індивідуальних завдань, методичних вказівок тощо);

➤ ознайомлення студентів (слухачів) із системою звітності за результати проведення занять, а саме: оформлення робочого зошита, виконання індивідуального завдання тощо;

➤ проведення зі студентами (слухачами) попереднього обговорення змісту та результатів проведення занять;

➤ подання завідувачу кафедри письмового звіту про проведені лабораторні (практичні) заняття із зауваженнями та пропозиціями щодо їх поліпшення.

- у позаурочний час приймають участь у проведенні культурно-масових та виховних заходів згідно затвердженого плану.

Студенти (слухачі) допускається до проходження лабораторних (практичних) занять, якщо:

- своєчасно отримали інструктаж з охорони праці та техніки безпеки в університеті та на робочому місці з письмовим оформленням у відповідному журналі.

- ознайомились з методичними вказівками та правилами використання обладнання і приладів, а також після проходження експрес-контролю знань;

- лабораторія обладнана аптечкою для надання першої медичної допомоги та вогнегасником;

- прилади та матеріали для проведення лабораторних (практичних) занять справні та готові до використання.

Під час проходження лабораторних (практичних) занять студенти (слухачі) зобов'язані:

- прибути до бази практичної підготовки до початку проведення занять;

- мати відповідний спецодяг для проходження лабораторних (практичних) занять в лабораторіях;

- у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою занять;

- знати і суворо дотримуватися правил охорони праці, техніки безпеки, виробничої санітарії під час проходження занять;

- суворо дотримуватись правил проживання у гуртожитку

- оформити робочий зошит та затвердити його у науково-педагогічного працівника, що відповідає за проведення занять;

- нести відповідальність за результати виконаної лабораторної роботи.

• Студенти (слухачі) несуть відповідальність за порушення правил

охорони праці та техніки безпеки під час перебування на базі проведення занять.

- Пам'ятка студенту про порядок перебування на практичному навчанні у відокремлених підрозділах навчально-дослідних господарствах (ВП НДГ) НУБіП України наведено у додатку 12.

4.2. Організаційне забезпечення практик студентів:

- відповідальними за організацію практик студентів (слухачів) в університеті є деканати факультетів (дирекція ННІ);

- відповідальними за проведення практик студентів (слухачів) на факультеті є завідувачі кафедр;

- керівництво проведення практик студентів (слухачів) університету на базах практик здійснюють відповідальні НПП від кафедр та від бази практики – головні спеціалісти ВП НУБіП України. Супровід практичного навчання у НДГ університету здійснює керівництво НДГ.

- Контроль за проведенням практичного навчання у НДГ здійснюють деканати факультетів та навчальний відділ університету.

Деканати факультетів (дирекція ННІ) щодо проведення практик студентів здійснюють такі організаційні заходи:

- контроль за якісним проведенням практик студентів у т.ч. у ВП НУБіП України та провідних підприємствах України;

- - контроль за здійсненням практичного навчання студентів (слухачів) у НДГ університету, виконання завдань практики і результатів виконаних лабораторних (практичних) занять;

- контроль своєчасності укладанням договорів щодо проходження практики студентами (слухачами) факультетів з базами практик (додаток 3), ведення обліку договорів з базами практик та надання допомоги в їх укладанні;

- своєчасне підготовка проекту наказу щодо проведення практики студентів (слухачів);

- оформлення та надання студентам (слухачам) направлення на навчальну (виробничу) практику (додаток 9) і здійснення перевірки своєчасності оформлення прибуття до пункту призначення;

- контроль за проведенням організаційних заходів перед направленням студентів (слухачів) на практику та своєчасним захистом результатів практики на кафедрах;

- організація інструктажів з охорони праці та безпеки життєдіяльності перед початком практики;

- здійснення контролю за дотриманням правил проживання у гуртожитку та перебування на базах практики;

- організація культурно-виховних заходів під час перебування на базах практичного навчання;

- організацію перевезення студентів до бази практичного навчання.

Завідувачі кафедр, відповідальних за проведення практик студентів у ВП НУБіП України здійснюють такі заходи:

- вивчають передовий досвід та здійснює пошук провідних установ, підприємств, організації будь-якої форми власності в Україні та зарубіжжя з метою якісного проведення практик студентів відповідно до освітньо-професійної програми підготовки студентів (слухачів);
- спільно з НПП, відповідальними за проведення, розробляють та узгоджують робочі (наскрізні) програми практик студентів;
- організують і керують навчальними і виробничими практиками,
- забезпечують проведення захисту звітів студентів за результатами практики;
- заслуховують на засіданні кафедри та затверджують звіт керівника практики студентів після закінчення практики;
- керують науково-дослідною роботою студентів;
- вивчають, узагальнює і поширює передовий досвід проведення практичної підготовки;
- забезпечують допомогу починаючим викладача у проведенні практик студентів;
- здійснюють розподіл педагогічного навантаження (у т.ч. практик студентів), функціональних обов'язків між працівниками кафедри і контролюють своєчасність і якість їх виконання;
- подають для затвердження до деканату факультету відомості щодо термінів практики, робочої (наскрізної) програми практик студентів університету та НПП, відповідальних за їх-проведення;
- погоджують з керівництвом НДГ порядок виконання програми практики студентів;
- організують та здійснює контроль проведення організаційних заходів перед початком практичного навчання у тому числі інструктажів з охорони праці та безпеки життєдіяльності.

Організаційні заходи НПП кафедр, що відповідають за проведення практик студентів:

- **- НПП кафедр зобов'язані:**
 - знати та дотримуватись вимог «Положення про практичну підготовку студентів НУБіП України»;
 - розробляти та вдосконалювати програми практики, навчально-методичне забезпечення та звітні документи;
 - проводити організаційні заходи перед направленням студентів (слухачів) на практику, в тому числі:
 - інструктаж про порядок проходження практики та охорону праці;
 - надання студентам-практикантам необхідних документів (направлень, програм, щоденників, календарних планів, індивідуальних завдань, методичних рекомендацій тощо), перелік яких устанавлюється в наскрізних програмах;
 - ознайомлення студентів (слухачів) із системою звітності за результати практики, а саме: подання письмового звіту, виконання кваліфікаційної роботи, оформлення виконаного індивідуального завдання тощо;

- проведення зі студентами (слухачами) попереднього обговорення змісту та результатів практики тощо;
- здійснювати контроль за проходженням практики студентами (слухачами) на базі практики;
- у позаурочний час брати участь у проведенні культурно-масових та виховних заходів згідно затвердженого плану.
- надавати завідувачу кафедри письмовий звіт про проходження практики із зауваженнями та пропозиціями щодо її поліпшення.
- своєчасно подати звіт (додаток б) про проходження практики студентів (слухачів) факультету до навчального відділу університету.

НПП кафедр мають право:

- перевіряти рівень підготовленості студента (слухача) до виконання конкретних завдань під час проходження практики;
- здійснювати контроль щодо забезпечення належних умов навчання і побуту студентів (слухачів) та проведення з ними обов'язкових інструктажів з охорони праці та техніки безпеки;
- вимагати від студентів (слухачів) виконання правил внутрішнього розпорядку та контролювати виконання цих правил;
- вживати заходи щодо порушення студентами (слухачами) правил внутрішнього розпорядку, правил техніки безпеки і охорони праці, невиконання студентами програми практики;
- вести або організувати ведення таблиця проведення практики студентів (слухачів);
- у складі комісії проводити підсумкову атестацію за результатами практики студентів (слухачів);
- Науково-педагогічний працівник, який згідно наказу відряджений в якості відповідального керівника зобов'язаний дотримуватись виконання вимог наказу «Про направлення на навчальну (виробничу) практику», окрім іншого, здійснює контроль за дотриманням студентами правил внутрішнього розпорядку, правил проживання у гуртожитках, своєчасного проходження студентами інструктажів з охорони праці та безпеки життєдіяльності. *У випадку допущення порушень студентами, відповідальний керівник практики втрачає години, які нараховуються до його особистого рейтингу згідно п. 9 додатку «Ж» «Положення про планування та облік роботи науково-педагогічних працівників НУБіП України і оплату їх праці».*

Студенти (слухачі) університету що проходять практику, зобов'язані:

- до початку практики одержати від керівника інструктаж про порядок проходження практики, правил техніки безпеки і консультації щодо оформлення усіх необхідних документів;
- своєчасно прибути на базу практики;
- у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики і вказівками її керівників;
- вивчити і суворо дотримуватися правил охорони праці, техніки безпеки та виробничої санітарії;

- нести відповідальність за виконання завдань практики;
- перебувати на робочих місцях під час проходження практики у спеціальному одязі, передбаченому для виконання певного виду робіт;
- своєчасно подати необхідні звітні документи та захистити звіт за результатами практики.

- Декани факультетів (дирекція ННІ), відповідальні керівники практики разом із кафедрою фізичного виховання при допомозі завідувачів відповідних гуртожитків, на період проходження студентами (слухачами) практик:

- забезпечують їх необхідними засобами організації змістовного дозвілля (спортивний інвентар, телевізійна та відеоапаратура, дидактичні відеофільми, періодика, література тощо);
- організовують вечори відпочинку, спортивні змагання, концерти, інтелектуальні конкурси, «круглі столи» тощо.

Пам'ятка студенту про порядок перебування на практичному навчанні у відокремлених підрозділах навчально-дослідних господарствах (ВП НДГ) НУБіП України наведено у додатку 12.

- Проїзд студентів (слухачів) та НПП до баз практичного навчання у НДГ університету, які знаходяться в межах Київської області, забезпечується транспортом НУБіП України.

- Харчування під час практики у відокремлених підрозділах НУБіП України здійснюється за власний рахунок студентів (слухачів). Ціна на продукцію та послуги формується на підставі кошторису з урахуванням вартості сировини, придбаних товарів та послуг. Відповідальним за калькуляцію і ціноутворення є головний бухгалтер НДГ НУБіП України.

5. Методичне забезпечення практичного навчання

5.1. Проведення усіх видів практичного навчання здійснюється згідно з наказами ректора університету. Наказ на проведення практичного навчання формується деканатом факультету за поданням кафедри, відповідальної за його проведення, і узгоджується з навчальною частиною університету.

5.2 Методичним забезпеченням практик студентів (слухачів) університету є:

- «Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України», затверджене наказом Міністерства освіти України від 20.12.1994 р. № 351;
- робочі програми практик студентів (слухачів), у тому числі наскрізні;
- паспорта баз практичного навчання;
- щоденник проходження практики студентом (слухачем);
- наказ ректора університету (форма наведена в додатку 1);
- це Положення.

5.3. Методичним забезпеченням лабораторних (практичних) занять є:

- «Закон України про вищу освіту», затверджене наказом Міністерства освіти України від 28.12.2014 р. № 80 - VIII;

- робочі навчальні плани;
- робочі програми дисциплін;
- підручники і навчальні посібники;
- інструктивно-методичні матеріали до виконання лабораторних (проведення практичних) занять;
- індивідуальні завдання для самостійної роботи студентів (слухачів) з навчальних дисциплін;
- це Положення.

5.4. Відповідальність за наявність методичного забезпечення практичного навчання та його якість несуть відповідні кафедри і деканати факультетів.

6. Підведення підсумків і оцінювання результатів практичного навчання

6.1. Порядок і організація підведення підсумків з практичного навчання студентів (слухачів) визначаються «Положенням про екзамени та заліки у Національному університеті біоресурсів і природокористування України».

6.2 Підведення підсумків проведення лабораторних (практичних) занять здійснюється відповідальним за проведення занять НПП відповідно до робочої програми дисципліни.

6.3. Підведення підсумків практики проводиться після її закінчення за результатами виконання програми занять та індивідуального завдання.

- Загальною формою звітності студента за навчальну практику є звіт, підписаний і оцінений керівником (ами) практики.

- З виробничої (переддипломної) практики звіт оцінюється керівником від бази практики і разом з іншими документами (щоденник, характеристика тощо) подається на рецензування керівнику практики від університету.

- Звіт має містити відомості про виконання студентом (слухачем) усіх розділів програми практики та індивідуального завдання і оформлюється відповідно до вимог чинних нормативних актів.

- Атестація студентів (слухачів) за результатами навчальної практики проводиться комісією з двох науково-педагогічних працівників (у т.ч. керівником практики) після аналізу звіту студента.

- Захист звіту за результатами виробничої (переддипломної) практики здійснюється перед комісією (3-4 члени), склад якої формує декан факультету. Склад комісії та термін атестації визначаються наказом на проведення практики.

- Атестація студентів (слухачів) за результатами навчальних практик проводиться на базах практик в останній день її проведення або в університеті протягом перших десяти днів після її завершення. Оцінку за практику вносять у екзаменаційну відомість та залікову книжку студента (слухача).

- Відпрацювання пропущених днів практики проводиться на базах практики, зазначених у наказі про направлення на практику.

- Форма контролю знань за результатами практик визначається навчальним планом і враховується стипендіальною комісією при визначенні розмірів стипендії нарівні з оцінками за теоретичне навчання в поточному семестрі.
- Студенту (слухачу), який не виконав програму практики частково або повністю з поважних причин, термін її виконання може бути перенесений наказом ректора університету на інший період із збереженням стипендії.
- Студенту (слухачу), який не виконав програму практики повністю або частково без поважних причин, може бути надане право повторного проходження практики в інший час з повним відшкодуванням додаткових освітніх послуг до бюджету НУБіП України.
- Студент (слухач), який не виконав програму практики і не атестований за її результатами, відраховується з числа студентів НУБіП України.
- Підсумки практик обговорюються на засіданнях кафедри, а загальні її підсумки підводяться на засіданнях вчених рад факультетів не рідше одного разу протягом навчального року.
- За результатами практик відповідальний за практику студентів (слухачів) від факультету готує зведений звіт і не пізніше 20 днів після підведення підсумків подає його до навчальної частини (додаток 6).

7. Фінансове забезпечення практичного навчання

7.1. Джерелами фінансування практичного навчання студентів (слухачів) НУБіП України є кошти загального фонду та спеціального фонду університету

7.2. Витрати часу на проведення практичного навчання та керівництво практикою встановлюються згідно з „Положенням про планування та облік навантаження науково-педагогічних працівників НУБіП України на поточний навчальний рік”.

7.3. Проїзд студентів НУБіП України залізничним, водним і автомобільним транспортом до місця знаходження баз практики (на відстань більше 50 км.) і назад сплачується за рахунок витрат на практику. Проїзд до баз практики і назад міським і приміським (до 50 км.) транспортом сплачується керівниками практики та студентами за власний рахунок відповідно до чинного законодавства України. Направлення на практику (додаток 9) та звітні документи подаються до бухгалтерської служби НУБіП України для розрахунків до 20 числа поточного місяця.

7.4. У період проходження практики студентів (слухачів) керівники виробничих підрозділів можуть забезпечувати студентів робочими місцями з виплатою їм заробітної плати згідно з чинним законодавством.

7.5. НПП університету направляються на базу практики за їх особистою заявою для проведення навчальної роботи зі студентами (слухачами) НУБіП України відповідно до навчального навантаження та згідно з наказом ректора і розкладом занять.

7.6. За період роботи на робочих місцях і посадах з виплатою заробітної плати під час практики, за студентами (слухачами) зберігається право на отримання стипендії за результатами підсумкового контролю.

7.7. При відсутності без поважних причин студента (слухача) на базі практики університет утримує з нього добові за пропущені дні.

Лист – погодження
до Положення про практичну підготовку студентів НУБіП України

Перший проректор	І. Ібатуллін
Перший проректор з навчальної і виховної роботи	С. Кваша
Начальник планово-фінансового відділу	Н. Дробот
Начальник навчального відділу	О. Зазимко
Заступник начальника навчального відділу з практичного навчання студентів	О. Бачинський

ДОДАТКИ

АЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Н А К А З

“___” _____ 2016 р.

Київ

№ _____

Про направлення на
навчальну практику

_____ факультет
(денна форма навчання)

Для забезпечення ефективної практичної складової у підготовці фахівців та у відповідності до робочого навчального плану

Н А К А З У Ю :

1. Встановити бази навчальної практики для студентів _____ курсу освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів, напряму підготовки _____ та затвердити керівників практики:

№ п/п	ПІБ студента	База практики	Керівник практики (посада, кафедра, ПІБ)

2. Направити на навчальну практику студентів, зазначених у п. 1 цього наказу з _____ до _____ р.

3. Загальне керівництво навчальною практикою покласти на декана факультету _____

4. В.о.завідувача кафедри охорони праці та інженерії середовища доц. Войналовичу О.В. забезпечити проведення інструктажу з охорони праці перед відправленням на базу проведення занять.

5. Керівникам практики допустити студентів до проходження навчальної практики після проведення інструктажу з техніки безпеки в університеті та на робочих місцях з письмовим оформленням у відповідному журналі.

6. Проректору з навчально-науково-виробничих питань і адміністративно-господарської діяльності _____ забезпечити перевезення студентів до бази проведення занять відповідно до завчасно поданої заявки.

7. Керівникам практики у позаурочний час проводити зі студентами культурно-масову та виховну роботу згідно плану, затвердженого відповідальним за практику.

8. Директору ВП НУБіП України _____ створити студентам і керівникам практики належні умови проходження практики, відповідно до затверджених навчальних планів, проживання, харчування, а у разі необхідності забезпечити медичну допомогу.

9. Заступнику декана з фізичного виховання _____ забезпечити проведення спортивних заходів під час перебування студентів на практичному навчанні у ВП НУБіП України _____.

10. Підсумкову атестацію за результатами навчальної практики студентів провести у формі заліку до _____ року.

11. За результатами навчальної практики керівникам практики підготувати звіт (форма № 55) та подати його у навчальний відділ до _____ р..

12. Контроль за виконанням цього наказу покласти на декана факультету (директора ННІ) _____.

Проректор
з навчальної і виховної роботи

С Кваша

Великоснітинське НДГ
Технологічна лабораторія виробництва продукції тваринництва
ННВЛ електроінжинірингу
ННВЛ технічного обслуговування та зберігання машин
ННВЛ професійного навчання і випробування техніки
Технологічна лабораторія з переробки молока
ННВЛ технічного сервісу електрообладнання
ННВЛ отримання молока належної санітарної якості
ННВЛ ветеринарний пункт
ННВЛ нетрадиційних енергозберігаючих технологій в альтернативній енергетиці
НВЛ економіки і менеджменту
Агрономічна дослідна станція
ННВЛ з переробки продукції рослинництва «Млин»
ННВЛ землеробства
ННВЛ рослинництва
ННВЛ кормовиробництва
ННВЛ агрохімії
ННВЛ з переробки продукції рослинництва «Млин»
ННВЛ землеробства
ННВЛ рослинництва
ННВЛ кормовиробництва
ННВЛ зберігання і технології застосування пестицидів
ННВЛ селекції рослин та насінництва
ННВЛ з технології вирощування овочів та їх насіння «Овочі»
ННВЛ технології виробництва молока
НВЛ технологія виробництва продукції свинарства
Навчальна лабораторія технологічної наладки сільськогосподарських машин
ННВЛ механізація виробничих процесів у тваринництві
Навчальна лабораторія експериментальних методів визначення експлуатаційних властивостей тракторів та автомобілів
ННВЛ технічного сервісу електрообладнання
НВЛ ветеринарно-санітарної експертизи
НДГ «Ворзель»
ННВЛ закритого ґрунту
Племрепродуктор молочної чорно-рябої породи великої рогатої худоби
Племрепродуктор абардино-ангуської м'ясної породи великої рогатої худоби
Колекційне стадо великої рогатої худоби

НВЛ з технології виробництва молока та яловичини
Немішайвський агротехнічний коледж
Аквакультури
ННВЛ розведення риб
ННЛ відтворення риб
ННЛ іхтіопатології
ННЛ гідрохімії та гідробіології
Боярська лісова дослідна станція
Навчально-виробнича лабораторія лісознавства і лісівництва
Навчально-виробнича лабораторія обліку лісу
Навчально-виробнича лабораторія технології деревообробки
Навчально-виробнича лабораторія захисного лісорозведення
Навчально-виробнича лабораторія механізації лісгосподарських робіт

Додаток 3

ПЕРЕЛІК ПРАКТИК СТУДЕНТІВ НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Вид практики	Назва практики згідно навчального плану	Кафедра, що проводить практику
Агробіологічний факультет		
Напрямок підготовки «Агрономія»		
Навчальна 1 курс	Ботаніка	Ботаніки
Навчальна 1 курс	Трактори і автомобілі	Тракторів і автомобілів
Навчальна 1 курс	Ознайомча агрономічна	Рослинництва; Землеробства та гербології
Навчальна 1 курс	Ґрунтознавство	Ґрунтознавства та охорони ґрунтів ім. проф. М.К. Шикучи
Навчальна 1 курс	Сільськогосподарські машини	Сільськогосподарських машин та системотехніки ім. акад. П.М.Василенка
Навчальна 2 курс	Агрохімія	Агрохімії і якості продукції рослинництва ім. О.І.Душечкіна
Навчальна 2 курс	Плодівництво	Садівництва
Навчальна 2 курс	Овочівництво	Овочівництва
Навчальна 2 курс	Рослинництво	Рослинництва
Навчальна 2 курс	Землеробство	Землеробства та гербології
Навчальна 2 курс	Кормовиробництво	Селекції, насінництва та кормовиробництва ім. проф. М.О.

		Зеленського
Навчальна 3 курс	Технологія зберігання та переробки продукції рослинництва	Технології зберігання, переробки та стандартизації продукції рослинництва ім. проф.Б.В.Лесика
Навчальна 3 курс	Селекція та насінництво польових культур	Селекції, насінництва та кормовиробництва ім. проф. М.О. Зеленського
Навчальна 3 курс	Герботологія	Землеробства та герботології
Навчальна 3 курс	Сільськогосподарська ентомологія	Ентомології ім. проф. М.П.Дядечка
Навчальна 3 курс	Фітопатологія	Фітопатології ім. акад.В.Ф.Пересипкіна
Навчальна 3 курс	Геологія, ґрунтознавство і географія ґрунтів	Ґрунтознавства і охорони ґрунтів ім. проф. М.К.Шикули
Навчальна 3 курс	Картографія ґрунтів	Ґрунтознавства і охорони ґрунтів ім. проф. М.К. Шикули
Навчальна М1 кур	Розсадництво	Садівництва
Навчальна М1	Закритий ґрунт	Закритого ґрунту
Навчальна М1	Овочівництво відкритого ґрунту	Овочівництва
виробнича	виробнича	Землеробства та герботології; Рослинництва; Селекції, насінництва та кормовиробництва ім. проф. М.О. Зеленського Технології зберігання, переробки та стандартизації продукції рослинництва ім. проф.Б.В.Лесика;
виробнича	виробнича	Овочівництва, садівництва, закритого ґрунту, ґрунтознавства і охорони ґрунтів ім. проф. М.К.Шикули, Агрохімії і якості продукції рослинництва ім. О.І.Душечкіна
Спеціальність «Агрономія», «Селекція і генетика с.-г. культур», «Агрохімія і ґрунтознавство», «Плодоовочівництво і виноградарство»		
Виробнича	науково-дослідна практика	випускові кафедри магістерських програм
Факультет захисту рослин, біотехнології та екології		
Спеціальність «Захист рослин»		
Навчальна 1 курс	Трактори та автомобілі	Тракторів і автомобілів
Навчальна 1 курс	Ботаніка	Ботаніки
Навчальна 2 курс	Герботологія	Землеробства та герботології
Навчальна 2	С/г машини	Сільськогосподарських машин та

курс		системотехніки ім. акад. П.М. Василенка
Навчальна 2 курс	Ґрунтознавство	Ґрунтознавства та охорони ґрунтів ім. проф. М.К. Шикули
Навчальна 3 курс	Загальна ентомологія	Ентомології ім. проф. М.П. Дядечка
Навчальна 3 курс	Загальна фітопатологія	Фітопатології ім. академіка В.Ф.Пересипкіна
Навчальна 3 курс	Сільськогосподарська ентомологія	Ентомології ім. проф. М.П. Дядечка
Навчальна 3 курс	Сільськогосподарська фітопатологія	Фітопатології ім. академіка В.Ф.Пересипкіна
Навчальна 3 курс	Основи карантину рослин	Інтегрованого захисту та карантину рослин
Навчальна 3 курс	Кліщі, гризуни, нематоди	Інтегрованого захисту та карантину рослин
Виробнича 3 курс	Виробничо-технологічна практика (бакалаври)	Фітопатології Ентомології Інтегрованого захисту та карантину рослин
Виробнича магістри 1 року	Виробнича переддипломна практика (магістри)	Фітопатології ім. академіка В.Ф.Пересипкіна; Ентомології ім. проф. М.П. Дядечка Інтегрованого захисту та карантину рослин
Спеціальність «Екологія та охорона навколишнього середовища»		
Навчальна 1 курс	Практика з геології	Ґрунтознавства та охорони ґрунтів ім. проф. М.К. Шикули
Навчальна 1 курс	Практика з біології	Ботаніки, кафедра екобіотехнологій і біорізноманіття
Навчальна 1 курс	Ознайомча практика з метеорології та кліматології	Біоенергоконверсій та біотехсервісу, кафедра екології агросфери та екологічного контролю
Україномовна група		
Навчальна 2 курс	практика з інформатики і системології	Ландшафтної екології та заповідної справи
Навчальна 2 курс	практика з ґрунтознавства	Ландшафтної екології та заповідної справи
Навчальна 2 курс	практика з основ загальної екології	Ландшафтної екології та заповідної справи
Навчальна 2 курс	практика з основ с.-г. екології	Ландшафтної екології та заповідної справи
Англomовна група		
Навчальна 2 курс	практика з інформатики і системології	Інформаційних і дистанційних технологій
Навчальна 2 курс	Спецпрактикум по хімії	Аналітичної та біонеорганічної хімії та якості води
Навчальна 2 курс	практика з ґрунтознавства	Ґрунтознавства та охорони ґрунтів ім. проф. М.К. Шикули
Навчальна	практика з картографічних	Екобіотехнології та біорізноманіття

2 курс	методів в екології	
Навчальна 2 курс	практика з основ загальної екології	Екобіотехнології та біорізноманіття
Навчальна 2 курс	практика з наземних екосистем	Екобіотехнології та біорізноманіття
Україномовні і англomовна групи		
Навчальна 3 курс	практика з радіоекології	кафедра радіобіології та радіоекології
Навчальна 3 курс	практика з основ с.-г. екології	Екобіотехнології та біорізноманіття
Виробнича 3 курс	Виробнича фахова практика	Радіобіології та радіоекології; загальної екології та безпеки життєдіяльності, екобіотехнології та біорізноманіття
Україномовні і англomовна групи		
Виробнича 4 курс	Виробнича переддипломна практика	Радіобіології та радіоекології; загальної екології та безпеки життєдіяльності, екобіотехнології та біорізноманіття
Навчальна М1	Педагогічна практика	Методики навчання
Виробнича М1	Науково-дослідницька практика	Радіобіології та радіоекології; загальної екології та безпеки життєдіяльності, екобіотехнології та біорізноманіття
Напрямок підготовки «Біотехнологія» Спеціальність «Екобіотехнологія»		
Навчальна 1 курс	практика з загальної біотехнології	Екобіотехнології та біорізноманіття,
Навчальна 1 курс	практика з інженерно комп'ютерної графіки	Екобіотехнології та біорізноманіття
Навчальна 1 курс	практика з мікробіології та вірусології (розділ вірусологія)	Екології агросфери та екологічного контролю
Навчальна 1 курс	Ознайомча практика фахового спрямування	Екології агросфери та екологічного контролю
Навчальна 2 курс	практика з хімії	Кафедра аналітичної та біонеорганічної хімії та якості води
Навчальна 2 курс	практика з біофізики та фізичних методів аналізу	Фізики
Навчальна 2 курс	практика з дисципліни "Процеси та апарати біотехнологічних виробництв"	Екології агросфери та екологічного контролю
Навчальна 2 курс	практика з мікробіології та вірусології (розділ мікробіології)	Екобіотехнології та біорізноманіття
Навчальна 3 курс	практика з загальної і промислової біотехнології	Екології агросфери та екологічного контролю
Навчальна 3 курс	практика з лікарського рослинництва	Ботаніки
Виробнича 3 курс	Виробнича фахова практика	Екобіотехнології та біорізноманіття
Виробнича 4 курс	Виробнича переддипломна практика	Екобіотехнології та біорізноманіття
Виробнича М1	Науково-дослідна практика	Екобіотехнології та біорізноманіття
Факультет ветеринарної медицини		
Напрямок підготовки «Ветеринарна медицина»		
Навчальна	Топографічна анатомія	Кафедра анатомії ім. акад. В.

1 курс		Касьяненко
Навчальна 1 курс	Розведення тварин	Розведення та генетики тварин ім. М.А. Кравченка
Навчальна 1 курс	Лікарські та отруйні рослини	Фармакології та токсикології
Навчальна 1 курс	Ветеринарно-санітарна практика	Технології переробки і обігу продукції тваринництва та санітарії переробних підприємств
Навчальна 2 курс	Ветеринарна мікробіологія	Мікробіології, вірусології та біотехнології
Навчальна 2 курс	Годівля тварин	Годівлі тварин та технології кормів ім.П.Д.Пшеничного
Навчальна 2 курс	Біотехнологія відтворення тварин	Акушерства, гінекології та біотехнології відтворення тварин
Навчальна 3 курс	Клінічна діагностика хвороб тварин	Терапії і клінічної діагностики
Навчальна 3 курс	Оперативна хірургія з основами топографічної анатомії, анестезіології	Хірургії ім. проф. І.Поваженка
Навчальна 3 курс	Ветеринарна вірусологія	Мікробіології, вірусології та біотехнології
Навчальна 3 курс	Акушерство та гінекологія	Акушерства, гінекології та біотехнології відтворення тварин
Навчальна 3 курс	Патанатомія, розтин та судова ветеринарія	Патанатомії
Навчальна 3 курс	Епізоотологія та інфекційні хвороби тварин	Епізоотології та організації ветеринарної справи
Навчальна 3 курс	Паразитологія	Паразитології та тропічної ветеринарії
Навчальна 4 курс	Загальна та спеціальна хірургія з основами ортопедії та офтальмологю	Хірургії ім. проф. І.Поваженка
Навчальна 4 курс	Внутрішні хвороби тварин	Терапії і клінічної діагностики
Навчальна 4 курс	Ветеринарно-санітарна експертиза з основами технології та стандартизації продуктів тваринництва	Ветеринарно-санітарної експертизи
Виробнича	За фаховим спрямуванням	1. Акушерства, гінекології та біотехнології відтворення тварин; 2. Терапії і клінічної діагностики; 3. Хірургії ім. проф. І.Поваженка; 4. Патанатомії; 5. Епізоотології та організації ветеринарної справи; 6. Паразитології та тропічної ветеринарії 7. Ветеринарно-санітарна експертиза з основами технології та стандартизації продуктів тваринництва
Факультет тваринництва та водних біоресурсів		
Напрямок підготовки «Технологія виробництва і переробки продукції»		

тваринництва»		
Навчальна 1 курс	Ознайомча «Вступ до спеціальності»	Технології виробництва молока та м'яса; Конярства і бджільництва Технологій у птахівництві, свинарстві та вівчарстві
Навчальна 1 курс	Технологія кормів з основами кормовиробництва	Годівлі тварин і технології кормів ім. П.Д.Пшеничного
Навчальна 1 курс	Луківництво	Кормовиробництва, меліорації і метеорології
Навчальна 1 курс	Машинне доїння	Технології виробництва молока та м'яса
Навчальна 1 курс	Гігієнічні вимоги до проектування та будівництва тваринницьких об'єктів	Гігієни тварин ім. А.К.Скороходька
Навчальна 1 курс	Зоологія	Гідробіології та іхтіології
Навчальна 2 курс	Годівля тварин	Годівлі тварин і технології кормів ім. П.Д.Пшеничного
Навчальна 2 курс	Розведення сільськогосподарських тварин	Генетики, розведення та біотехнології тварин
Навчальна 2 курс	Технологія відтворення сільськогосподарських тварин	Генетики, розведення та біотехнології тварин
Навчальна 2 курс	Машини і механізми виробничих процесів у тваринництві	Механізації тваринництва
Навчальна 2 курс	Гігієна тварин	Гігієни тварин та санітарії ім. професора А.К. Скороходька
Виробнича 3 курс	Загально-зоотехнічна	Технології виробництва молока та м'яса; Конярства і бджільництва; Технологій у птахівництві, свинарстві та вівчарстві; Гігієни тварин ім. А.К.Скороходька; Генетики, розведення та біотехнології тварин; Годівлі тварин і технології кормів ім. П.Д.Пшеничного
Виробнича М1	Технологічна	Технології виробництва молока та м'яса; Конярства і бджільництва; Технологій у птахівництві, свинарстві та вівчарстві; Гігієни тварин і санітарії ім. А.К.Скороходька; Генетики, розведення та біотехнології тварин; Годівлі тварин і технології кормів ім. П.Д.Пшеничного
Виробнича М1	Переддипломна	Технології виробництва молока та яловичини; Конярства і бджільництва; Технологій у птахівництві, свинарстві та вівчарстві; Гігієни тварин і санітарії ім. А.К.Скороходька; Генетики, розведення та біотехнології тварин; Годівлі тварин і технології кормів ім.

		П.Д.Пшеничного
Напрямок підготовки „Водні біоресурси та аквакультура”		
Навчальна 1 курс	Ботаніка з основами гідроботаніки	Ботаніки
Навчальна 1 курс	Зоологія безхребетних і хордових	Гідробіології та іхтіології
Навчальна 2 курс	Гідробіологія	Гідробіології та іхтіології
Навчальна 2 курс	Загальна та спеціальна іхтіологія	Гідробіології та іхтіології
Навчальна 2 курс	Рибогосподарська гідротехніка з основами геодезії	Аквакультури
Виробнича 3 курс	Розведення та селекція риб	Аквакультури
Виробнича 3 курс	Годівля риб	Годівлі тварин та технології кормів ім. П.Д. Пшеничного
Виробнича 3 курс	Іхтіопатологія	Гідробіології та іхтіології
Виробнича 3 курс	Ставова іхтіологія	Загальної зоології та іхтіології
Спеціальність „Водні біоресурси”		
Виробнича М1	Інтенсивні технології в аквакультурі	Аквакультури
Виробнича М1	Охорона гідробіонтів	Гідробіології та іхтіології
Виробнича М1	Управління використання гідробіонтів	Гідробіології та іхтіології
Виробнича М1	Біопродуктивність водойм	Гідробіології та іхтіології
Виробнича М1	Гідробіоценологія	Гідробіології та іхтіології
Виробнича М1	Сучасні технології декоративної аквакультури	Гідробіології та іхтіології
Виробнича М1	Здоров'я об'єктів декоративної аквакультури	Гідробіології та іхтіології
Виробнича М1	Іхтіофауна водойм України	Гідробіології та іхтіології
Виробнича М1	Іхтіоценологія	Гідробіології та іхтіології
Виробнича М1	Сучасні методи селекції в аквакультурі	Аквакультури
Виробнича М1	Методи досліджень в селекції риб	Аквакультури
Виробнича М1	Біотехнологія осетрівництва	Аквакультури
Виробнича М1	Селекція об'єктів осетрівництва	Аквакультури
Виробнича	Біологія продуктивності	Аквакультури

М1	осетрових риб	
Виробнича М1	Сучасні технології ставового рибництва	Аквакультури
Механіко-технологічний факультет		
ОКР «Бакалавр»		
Напрямок підготовки «Процеси, машини та обладнання агропромислового виробництва»		
ОКР «Бакалавр»		
Напрямок підготовки «Процеси, машини та обладнання агропромислового виробництва»		
Навчальна 1 курс	Навчально-ознайомлювальна практика	Землеробства та гербології
Експлуатаційно-ремонтна, 1 СТ	Експлуатаційно-ремонтна практика	Технічного сервісу та інженерного менеджменту ім. М.П. Момотенка
Експлуатаційно-ремонтна, 1 СТ	Експлуатаційно-ремонтна практика	Надійності техніки
Навчальна 1 курс	Навчально-ознайомлювальна практика	Технології виробництва молока і м'яса
Навчальна 1 курс	Навчально-ознайомлювальна практика	Технології зберігання, переробки та стандартизації продукції рослинництва ім. проф. Б.В. Лесика
Навчальна 1 курс	Навчальна ремонтно-слюсарна	Технологій конструкційних матеріалів і матеріалознавства
Навчальна 2 курс	Навчальна з керування автомоб. та с.г.техніки	Надійності техніки
Навчальна 2 курс	Навчальна з керування автомоб. та с.г.техніки	Транспортних технологій та засобів у АПК
Навчальна 2 курс	Навчальна механіко-технологічна	Технологій конструкційних матеріалів і матеріалознавства
Переддипломна практика, 2 СК	Переддипломна практика	Технічного сервісу та інженерного менеджменту ім. М.П. Момотенка
Переддипломна практика, 2 СК	Переддипломна практика	Механізації тваринництва
Переддипломна практика, 2 СК	Переддипломна практика	Транспортних технологій та засобів у АПК
Переддипломна практика, 2 СК	Переддипломна практика	Тракторів і автомобілів
Переддипломна практика, 2 СК	Переддипломна практика	Сільськогосподарських машин та системотехніки ім. акад. П.М. Василенка

СК		
Переддипломна практика, 2 СК	Переддипломна практика	Надійності техніки
Переддипломна практика, 2 СК	Переддипломна практика	Охорони праці та інженерної екології
Виробнича 3 курс	Виробнича практика в с.г.підприємствах	Тракторів і автомобілів
Виробнича 3 курс	Виробнича практика в с.г.підприємствах	Сільськогосподарських машин та системотехніки ім. акад. П.М. Василенка
Виробнича 3 курс	Виробнича практика в с.г.підприємствах	Механізації тваринництва
Переддипломна практика, 4 курс	Переддипломна практика	Технічного сервісу та інженерного менеджменту ім. М.П. Момотенка
Переддипломна практика, 4 курс	Переддипломна практика	Механізації тваринництва
Переддипломна практика, 4 курс	Переддипломна практика	Транспортних технологій та засобів у АПК
Переддипломна практика, 4 курс	Переддипломна практика	Тракторів і автомобілів
Переддипломна практика, 4 курс	Переддипломна практика	Сільськогосподарських машин та системотехніки ім. акад. П.М. Василенка
Переддипломна практика, 4 курс	Переддипломна практика	Надійності техніки
Переддипломна практика, 4 курс	Переддипломна практика	Охорони праці та інженерної екології
ОКР «Бакалавр»		
Напрямок підготовки «Транспортні технології (за видами транспорту)»		
Навчальна 1 курс	Навчальна ознайомча практика	Транспортних технологій та засобів у АПК
Навчальна 2 курс	Навчальна з кер.автомобілів та с.г.техніки	Транспортних технологій та засобів у АПК
Виробнича 3 курс	Виробнича практика	Аграрного, земельного та екологічного права

Виробнича 3 курс	Виробнича практика	Транспортних технологій та засобів у АПК
ОКР «Магістр»		
Спеціальність «Механізація сільського господарства»		
Виробнича маг	Виробнича практика	Технічного сервісу та інженерного менеджменту ім. М.П. Момотенка
Виробнича маг	Виробнича практика	Транспортних технологій та засобів у АПК
Виробнича маг	Виробнича практика	Технології конструкційних матеріалів і матеріалознавства
Виробнича маг	Виробнича практика	Тракторів і автомобілів
Виробнича маг	Виробнича практика	Технічного сервісу та інженерного менеджменту ім. М.П. Момотенка
Виробнича маг	Виробнича практика	Сільськогосподарських машин та системотехніки ім. акад. П.М. Василенка
Виробнича маг	Виробнича практика	Технічного сервісу та інженерного менеджменту ім. М.П. Момотенка
Виробнича маг	Виробнича практика	Механізації тваринництва
Виробнича маг	Виробнича практика	Транспортних технологій та засобів у АПК
Виробнича маг	Виробнича практика	Охорони праці та інженерної екології
ОКР «Магістр»		
Спеціальність «Організація і регулювання дорожнього руху»		
Виробнича маг	Виробнича практика	Транспортних технологій та засобів у АПК
ОКР «Магістр»		
Спеціальність «Організація перевезень і управління на транспорті»		
Виробнича маг	Виробнича практика	Транспортних технологій та засобів у АПК
Факультет конструювання і дизайну машин та обладнання сільського і лісового господарства		
Напрямок підготовки «Машинобудування»		
Навчальна 1 курс	Навчальна практика з технології констукційних матеріалів	Технології конструкційних матеріалів і матеріалознавства
Навчальна 1 курс	Навчальна практика із рослинництва	Землеробства та гербології
Навчальна 1 курс	Навчальна практика із тваринництва	Технології виробництва молока і м'яса
Навчальна 1 курс	Навчальна практика з деревинознавства	Механізації лісового комплексу
Навчальна 2 курс	Практика по керуванню с.-г. технікою	Надійності техніки
Навчальна 2 курс	Практика з лісових культур	Лісовідновлення та лісорозведення
Напрямок підготовки «Інженерна механіка»		
Спеціальність «Обладнання лісового комплексу»		

Виробнича 3 курс	Виробнича практика з технології деревообробки	Технології деревообробки
Виробнича 3 курс	Виробнича практика з технології лісгосподарських і лісозаготівельних робіт	Механізації лісового комплексу
Спеціальність «Машини та обладнання с.г. виробництва»		
Виробнича 3 курс	Виробнича заводська практика	Технології конструкційних матеріалів і матеріалознавства
Напрямок підготовки «Інженерна механіка»		
Спеціальність «Машини та обладнання с.г. виробництва»		
Виробнича 4 курс	Переддипломна практика	Конструювання машин і обладнання
Виробнича 4 курс	Переддипломна практика	Транспортних технологій та засобів у АПК
Виробнича 4 курс	Переддипломна практика	Механізації тваринництва
Виробнича 4 курс	Переддипломна практика	Конструювання машин
Виробнича 4 курс	Переддипломна практика	Біоенергоконверсій та біотехсервісу
Виробнича 4 курс	Переддипломна практика	Сільськогосподарських машин та системотехніки ім. акад. П.М. Василенка
Спеціальність «Обладнання лісового комплексу»		
Виробнича 4 курс	Переддипломна практика	Конструювання машин і обладнання
Виробнича 4 курс	Переддипломна практика	Технології деревообробки
Виробнича 4 курс	Переддипломна практика	Механізації лісового комплексу
Виробнича 4 курс	Переддипломна практика	Конструювання машин і обладнання
Виробнича 4 курс	Переддипломна практика	Конструювання машин і обладнання
Напрямок підготовки «Інженерна механіка»		
Спеціальність «Обладнання лісового комплексу»		
Виробнича М1	Експлуатаційна практика	Механізації лісового комплексу
Виробнича М1	Ремонтна практика	Конструювання машин і обладнання
Виробнича М2	Виробнича на підприємствах лісового комплексу	Технології деревообробки, Конструювання машин і обладнання
Спеціальність «Машини та обладнання с.г. виробництва»		
Виробнича М1	Проектно-конструкторська практика	Конструювання машин і обладнання
Виробнича М2	Виробнича практика	Конструювання машин і обладнання
ННІ енергетики і автоматики		
Напрямок підготовки «Енергетика та електротехнічні системи в АПК»		
Навчальна 1 курс	Навчальна з виробництва та переробки	Землеробства та гербології

	сільськогосподарської продукції Навчальна електрослюсарна	Електричних машин та експлуатації електрообладнання
Виробнича 2 курс	Виробнича електромонтажна	Електропостачання ім. проф. В.М. Синькова Електричних машин та експлуатації електрообладнання
Виробнича 3 курс	Виробнича експлуатаційна	Електропостачання ім. проф. В.М. Синькова Електричних машин та експлуатації електрообладнання Теплоенергетики Автоматики та робототехнічних систем ім. академіка І.І. Мартиненка Електроприводу та електротехнологій ім. проф. С.П. Бондаренка
Напрямок підготовки “Автоматизація та комп’ютерно-інтегровані технології”		
Навчальна 1 курс	Навчальна з технології виробництва та переробки сільськогосподарської продукції Навчальна ознайомча з автоматизованих технологій в АПК	Землеробства та гербології Автоматики та робототехнічних систем ім. академіка І.І. Мартиненка
Навчальна 2 курс	Навчальна технологічна з комп’ютерних технологій	Автоматики та робототехнічних систем ім. академіка І.І. Мартиненка
Навчальна 3 курс	Навчальна технологічна з комп’ютерно-інтегрованих технологій	Автоматики та робототехнічних систем ім. академіка І.І. Мартиненка
Напрямок підготовки “Електротехніка і електротехнології”		
Навчальна 1 курс	Навчальна ознайомча Навчальна електрослюсарна	Технології конструкційних матеріалів і матеріалознавства Електричних машин та експлуатації електрообладнання
Навчальна 2 курс	Навчальна електромонтажна	Електропостачання ім. проф. В.М. Синькова
Виробнича 3 курс	Виробнича експлуатаційна	Електропостачання ім. проф. В.М. Синькова
Напрямок підготовки “Комп’ютерні науки”		
Навчальна 1 курс	Навчальна з технології виробництва та переробки сільськогосподарської продукції Навчальна ознайомча з комп’ютерних технологій	Технології зберігання, переробки та стандартизації продукції рослинництва ім. проф. Б.В. Лесика Інформаційних систем

Навчальна 2 курс	Навчальна ознайомча з інформаційних систем	Інформаційних систем
Навчальна 3 курс	Навчальна технологічна з інформаційних систем	Інформаційних систем
Спеціальність “Енергетика сільськогосподарського виробництва”		
Виробнича 1 курс	Виробнича з експлуатації електрообладнання	Автоматики та робототехнічних систем ім. академіка І.І. Мартиненка Електричних машин та експлуатації електрообладнання Кафедра електропостачання сільського господарства
Виробнича 2 курс	Дослідницька за темою магістерської роботи	Кафедра автоматики та робототехнічних систем ім. академіка І.І. Мартиненка Електричних машин та експлуатації електрообладнання Електропостачання ім. проф. В.М. Синькова
Спеціальність “Електрифікація і автоматизація сільського господарства”		
Виробнича 1 курс	Виробнича з експлуатації електрообладнання	Автоматики та робототехнічних систем ім. академіка І.І. Мартиненка Електричних машин та експлуатації електрообладнання Електроприводу та електротехнологій ім. проф. С.П. Бондаренка
Виробнича 2 курс	Дослідницька за темою магістерської роботи	Автоматики та робототехнічних систем ім. академіка І.І. Мартиненка Електричних машин та експлуатації електрообладнання Електроприводу та електротехнологій ім. проф. С.П. Бондаренка
Спеціальність “Електротехнічні системи електроспоживання”		
Виробнича 1 курс	Виробнича експлуатаційна	Електропостачання ім. проф. В.М. Синькова
Виробнича 2 курс	Виробнича за темою магістерської роботи	Електропостачання ім. проф. В.М. Синькова
Спеціальність “Автоматизоване управління технологічним процесами”		
Виробнича 1 курс	Виробнича з експлуатації комп’ютерних систем	Кафедра автоматики та робототехнічних систем ім. академіка І.І. Мартиненка
Виробнича 2 курс	Дослідницька за темою магістерської роботи	Автоматики та робототехнічних систем ім. академіка І.І. Мартиненка

Економічний факультет		
Напрямок підготовки „Фінанси і кредит”		
навчальна, 1 к., ОКР „Бакалавр”	Навчальна практика з технології виробництва продукції тваринництва	Конярства та бджільництва
навчальна, 1 к., ОКР „Бакалавр”	Навчальна практика з технології виробництва продукції рослинництва	Рослинництва
навчальна, 1 к., ОКР „Бакалавр”	Навчальна практика з механізації в рослинництві	Сільськогосподарських машин та системотехніки ім. акад. П.М. Василенка
навчальна, 1 к., ОКР „Бакалавр”	Навчальна практика з землеробства та ґрунтознавства	Землеробства та гербології
навчальна, 2 к., ОКР „Бакалавр”	Навчальна практика з технології переробки, зберігання та стандартизації с. г. продукції	Технології зберігання, переробки та стандартизації продукції рослинництва ім. проф. Б. В. Лесика
навчальна, 2 к., ОКР „Бакалавр”	Навчальна практика з економічної інформатики	Інформаційних систем
навчальна, 2 к., ОКР „Бакалавр”	Навчальна практика з статистики	Статистики та економічного аналізу
навчальна, 3 к., ОКР „Бакалавр	Навчальна практика з Баз даних і СУБД	Інформаційних систем
виробнича, 3 к., ОКР „Бакалавр	Виробнича практика з економіки агропромислового підприємства	Економіки праці та розвитку сільських територій
виробнича, 3 к., ОКР „Бакалавр”	Виробнича практика з фінансів в агропромисловому підприємстві	Фінансів та кредиту
Спеціальність „Фінанси”		
навчальна, 4 к., ОКР „Бакалавр” (маг. програма ”Банківське обслуговування аграрних підприємств”)	Навчальна практика з біржового фондового ринку	Біржової діяльності
виробнича, 1 к., ОКР „Магістр”	Виробнича практика з банківської діяльності, фінансового менеджменту підприємства, страхового менеджменту, біржової діяльності	Фінансів та кредиту
Напрямок підготовки „Облік і аудит”		

навчальна, 1к., ОКР „Бакалавр”	Навчальна практика з технології виробництва продукції тваринництва	технології виробництва молока і м'яса
навчальна, 1к., ОКР „Бакалавр”	Навчальна практика з технології виробництва продукції рослинництва	Рослинництва
навчальна, 1к., ОКР „Бакалавр”	Навчальна практика з механізації в рослинництві	Сільськогосподарських машин та системотехніки ім. акад. П.М. Василенка
навчальна, 1к., ОКР „Бакалавр”	Навчальна практика з землеробства та ґрунтознавства	Землеробства та гербології
навчальна, 2 к., ОКР „Бакалавр”	Навчальна практика з технології переробки, зберігання та стандартизації с. г. продукції	Технології зберігання, переробки та стандартизації продукції рослинництва ім. проф. Б. В. Лесика
навчальна, 2 к., ОКР „Бакалавр”	Навчальна практика з економічної інформатики	Інформаційних систем
навчальна, 2 к., ОКР „Бакалавр”	Навчальна практика зі статистики	Статистики та економічного аналізу
навчальна, 3 к., ОКР „Бакалавр	Навчальна практика з АРМ бухгалтера	Бухгалтерського обліку і аудиту
виробнича 3 к., ОКР „Бакалавр	Виробнича практика з бухгалтерського обліку	Бухгалтерського обліку і аудиту
Спеціальність „Облік і аудит”		
навчальна, 4 к., ОКР „Бакалавр”	Навчальна практика з біржового фондового ринку	Біржової діяльності
виробнича, 1 к., ОКР „Магістр”	Виробнича практика з організації бухгалтерського обліку і аудиту	Бухгалтерського обліку і аудиту
Напрямок підготовки „Економіка підприємства”		
навчальна, 1к., ОКР „Бакалавр”	Навчальна практика з технології виробництва продукції тваринництва	Годівлі тварин та технології кормів ім. П.Д.Пшеничного
навчальна, 1к., ОКР „Бакалавр”	Навчальна практика з технології виробництва продукції рослинництва	Рослинництва
навчальна, 1к., ОКР „Бакалавр”	Навчальна практика з механізації в рослинництві	Сільськогосподарських машин та системотехніки ім. акад. П.М. Василенка
навчальна, 1к., ОКР „Бакалавр”	Навчальна практика з землеробства та ґрунтознавства	Землеробства та гербології
навчальна, 2 к., ОКР „Бакалавр”	Навчальна практика з технології переробки, зберігання та стандартизації с.	Технології зберігання, переробки та стандартизації продукції рослинництва ім. проф. Б. В. Лесика

	г. продукції	
навчальна, 2 к., ОКР „Бакалавр”	Навчальна практика з економічної інформатики	Інформаційних систем
навчальна, 3 к., ОКР „Бакалавр	Навчальна практика з Баз даних і СУБД	Інформаційних систем
виробнича 3 к., ОКР „Бакалавр	Виробнича практика з економіки агропромислового підприємства	Економіки праці та розвитку сільських територій
виробнича 3 к., ОКР „Бакалавр”	Виробнича практика з соціально-трудоових відносин	Економіки праці та розвитку сільських територій
навчальна, 4 к., ОКР „Бакалавр”	Навчальна практика з біржового ринку	Біржової діяльності
Спеціальність „Економіка підприємства”		
навчальна, 1 к., ОКР „Магістр”	Навчальна практика з біржової електронної торгівлі та біржової діяльності	Біржової діяльності
виробнича 1 к., ОКР „Магістр”	Виробнича практика згідно вибраної магістерської програми	Економіки праці та розвитку сільських територій, організації агробізнесу, статистики та економічного аналізу, біржової діяльності
Спеціальність „Оподаткування”		
виробнича 1 к., ОКР „Магістр”	Виробнича практика з податкової роботи	Оподаткування і страхування
виробнича 1 к., ОКР „Магістр”	Виробнича практика з податкового обліку та контролю	Оподаткування і страхування
Факультет аграрного менеджменту		
Напрямок підготовки "Менеджмент"		
Навчальна 1 курс	Технологія виробництва продукції рослинництва (землеробство)	Землеробства та гербології
Навчальна 1 курс	С.-г. машини	Сільськогосподарських машин та системотехніки ім. акад. П.М. Василенка
Навчальна 1 курс	Механізація тваринницьких ферм	Механізація тваринництва
Навчальна 1 курс	Технологія виробництва продукції тваринництва (тваринництво)	Конярства та бджільництва
Навчальна 2 курс	Інформатика та комп'ютерна техніка	Інформаційних систем
Навчальна 2 курс	Технологія зберігання і переробки с.-г. продукції	Технології зберігання, переробки та стандартизації продукції рослинництва ім. проф. Б.В.Лесика
Виробнича 3 курс	Менеджмент АПК та економіки сільського	Менеджменту ім. професора Й.С. Завадського, Економіки праці та

	господарства	розвитку сільських територій
Виробнича 3 курс	Маркетинг ЗЕД	Глобальної економіки
Навчальна 4 курс	Основи біржової діяльності	Біржової діяльності
Спеціальність "Менеджмент організацій"		
Виробнича М1	Стратегічний менеджмент та менеджмент персоналу	Менеджменту ім. професора Й.С. Завадського
Спеціальність "Менеджмент ЗЕД"		
Виробнича М2	Менеджмент ЗЕД	Глобальної економіки
ННІ лісового і садово-паркового господарства		
Напрямок підготовки „Лісове і садово-паркове господарство”		
Навчальна 1 курс	Ботаніка	Ботаніки
Навчальна 1 курс	Геодезія	Геодезії та картографії
Навчальна 1 курс	Основи фахової підготовки	Лісівництва
Навчальна 1 курс	Основи інформатики	Лісового менеджменту
Навчальна 1 курс СК	Лісівництво	Лісівництва
Навчальна 1 курс (ск.т)	Основи інформатики	Лісового менеджменту
Навчальна 1 курс СК	Лісові культури	Лісовідновлення та лісорозведення
Навчальна 1 курс СК	Лісове ґрунтознавство	Ґрунтознавства та охорони ґрунтів ім. М.К Шикіули
Навчальна 1 курс СК	Дендрологія	Дендрології та лісової селекції
Навчальна 1 курс СК	Лісова селекція	Ландшафтної архітектури та садово- паркового будівництва
Виробнича практика 1 курс СК	Ознайомчо-технологічна практика	-
Виробнича 2 курс	Виробнича робота	Лісівництва
Навчальна 2 курс	Лісове ґрунтознавство	Ґрунтознавства та охорони ґрунтів ім. М.К Шикіули
Навчальна 2 курс	Дендрологія	Дендрології та лісової селекції
Навчальна 2 курс	Лісова селекція	Ландшафтної архітектури та садово- паркового будівництва
Навчальна 2 курс	Механізація лісогосподарських робіт	Лісовідновлення та лісорозведення
Навчальна 2 курс	Біологія лісових тварин	Біології лісу і мисливствознавства
Навчальна 2 курс (ск.т)	Лісова таксація	Лісової таксації та лісовпорядкування
Навчальна	Основи лісоексплуатації	Лісовідновлення та лісорозведення

2 курс (ск.т)		
Навчальна 3 курс	Лісова фітопатологія	Біології лісу і мисливствознавства
Навчальна 3 курс	Лісова ентомологія	Біології лісу і мисливствознавства
Навчальна 3 курс	Лісова таксація	Лісової таксації та лісовпорядкування
Навчальна 3 курс	Лісівництво	Лісівництва
Навчальна 3 курс	Лісові культури	Технології лісогосподарського виробництва
Виробнича практика 3 курс	Ознайомчо-технологічна практика	-
Навчальна 4 курс	Основи лісоексплуатації	Технології лісогосподарського виробництва
Навчальна 4 курс	Лісові культури	Лісовідновлення та лісорозведення
Навчальна 4 курс	Лісова меліорація	Лісової меліорації і оптимізації лісо аграрних ландшафтів
Напрямок підготовки „Дерево оброблювальні технології”		
Навчальна 1 курс	Основи інформатики	Лісового менеджменту
Навчальна 1 курс	Введення у спеціальність	Технології деревообробки
Навчальна 1 курс	Технологія конструкційних матеріалів	Технології конструкційних матеріалів і матеріалознавства
Виробнича 1 курс	Виробнича робота	Технології деревообробки
Навчальна 1 курс (ск.т)	Основи інформатики	Лісового менеджменту
Навчальна 1 курс (ск.т)	Деревинознавство з основами товарознавства	Технології деревообробки
Навчальна 1 курс (ск.т)	Деревообробні верстати та інструменти	Технології деревообробки
Навчальна 1 курс (ск.т)	Лісозаготівля і транспорт лісу	Технології лісогосподарського виробництва
Навчальна 1 курс (ск.т)	Технологія пиломатеріалів	Технології деревообробки
Виробнича 1 курс (ск.т)	Виробнича практика	Технології деревообробки
Навчальна 2 курс	Деревинознавство з основами товарознавства	Технології деревообробки
Навчальна 2 курс	Електротехніка і електропривід	Автоматики та робототехнічних систем м. акад. І.І. Мартиненка
Навчальна 2 курс	Лісозаготівля і транспорт лісу	Технології лісогосподарського виробництва
Виробнича 2 курс	Виробнича робота	Технології деревообробки
Навчальна 2 курс	Ознайомча практика	Технології деревообробки

Навчальна 2 курс (ск.т)	Технологія виробів з деревини	Технології деревообробки
Навчальна 2 курс (ск.т)	Технологія клеєних матеріалів і плит	Технології деревообробки
Навчальна 3 курс	Технологія пиломатеріалів	Технології деревообробки
Навчальна 3 курс	Деревообробні верстати та інструменти	Технології деревообробки
Навчальна 3 курс	Технологія клеєних матеріалів і плит	Технології деревообробки
Навчальна 4 курс	Технологія виробів з деревини	Технології деревообробки
Навчальна 4 курс	Технологія пиломатеріалів	Технології деревообробки
Напрямок підготовки „Лісове і садово-паркове господарство”		
Навчальна 1 курс	Ботаніка	Ботаніки
Навчальна 1 курс	Геодезія	Геодезії та картографії
Навчальна 1 курс	Основи інформатики	Лісового менеджменту
Навчальна 1 курс	Основи фахової підготовки	Дендрології та лісової селекції
Навчальна 2 курс	Ґрунтознавство з основами геології	Ґрунтознавства та охорони ґрунтів
Навчальна 2 курс	Механізація садово-паркових робіт	Механізації лісового комплексу
2 курс	Декоративна дендрологія	Дендрології та лісової селекції
2 курс	Селекція та генетика декоративних рослин	Дендрології та лісової селекції
2 курс	Фауна парків та лісопарків	Лісівництва і мисливствознавства
3 курс	Декоративні розсадники і насіництво	Лісових культур
3 курс	Ландшафтна таксація	Лісової таксації та лісовпорядкування
3 курс	Загальне квітникарство	Декоративного садівництва та фітодизайну
3 курс	Лісознавство та рекреаційне лісівництво	Лісівництва і мисливствознавства
3 курс	Шкідники та збудники хвороб декоративних рослин	Захисту лісу
3 курс	Луківництво і газони	Декоративного садівництва та фітодизайну
Виробнича 3 курс	Виробнича (ознайомчо- технологічна)	Ландшафтної архітектури та садово- паркового будівництва, Декоративного садівництва та фітодизайну, Дендрології та лісової селекції
4 курс	Садово-паркове будівництво	Ландшафтної архітектури та садово- паркового будівництва
4 курс	Топіарне мистецтво	Декоративного садівництва та

		фітодизайну
4 курс	Промислове квітникарство	Декоративного садівництва та фітодизайну
Спеціальність «Садово-паркове господарство»		
1 рік навчання	Декоративне садівництво	Декоративного садівництва та фітодизайну
1 рік навчання	Комп'ютерні технології проектування природно-заповідних і садово-паркових об'єктів	Ландшафтної архітектури та садово-паркового будівництва
Виробнича 1 рік навчання	Виробнича практика	Ландшафтної архітектури та садово-паркового будівництва, Декоративного садівництва та фітодизайну, Дендрології та лісової селекції
Індивідуальна виробнича практика 1 рік навчання	Індивідуальна виробнича практика	Ландшафтної архітектури та садово-паркового будівництва, Декоративного садівництва та фітодизайну, Дендрології та лісової селекції
Факультет землевпорядкування		
Напрямок підготовки «Геодезія, картографія та землеустрій»		
Спеціальність: «Землевпорядкування та кадастр»		
Начальна 1 курс	Геодезія	Геодезія та картографія
Начальна 2 курс	Геодезія	Геодезія та картографія
Навчальна 3 курс	Навчальна практика із земельного кадастру	Земельного кадастру
Навчальна 3 курс	Навчальна практика із землевпорядного проектування (Землевпорядного проектування
Навчальна 3 курс	Фотограмметрії та дистанційного зондування	Управління земельними ресурсами
Навчальна 3 курс	Геодезичних робіт при землевпорядкуванні	Управління земельними ресурсами
Навчальна 3 курс	Навчальна практика з інформатики і програмування	ГІС систем і технологій
Виробнича М1	Виробнича практика	Земельного кадастру
Виробнича М2	Виробнича (переддипломна)	Земельного кадастру
Виробнича М1	Виробнича практика	Землевпорядного проектування
Виробнича М2	Виробнича (переддипломна)	Землевпорядного проектування

Виробнича М1	Виробнича практика	Управління земельними ресурсами
Виробнича М1	Виробнича практика	ГІС систем і технологій
Виробнича М2	Виробнича (переддипломна)	ГІС систем і технологій
Юридичний факультет		
ОКР Бакалавр		
Навчальна 2 курс	Судові і правоохоронні органи	Адміністративного та фінансового права
Навчальна 2 курс	Адміністративне право	Адміністративного та фінансового права
Виробнича 3 курс	Цивільне та сімейне право	Аграрного, земельного та екологічного права ім. акад. В.З. Янчука.
Виробнича 3 курс	Виробнича переддипломна практика	Адміністративного та фінансового права. Аграрного, земельного та екологічного права ім. акад. В.З. Янчука. Конституційного права та правознавства.
ОКР Спеціаліст		
Виробнича 4 курс	Виробнича переддипломна практика	Аграрного, земельного та екологічного права ім. акад. В.З. Янчука. Адміністративного та фінансового права. Конституційного права та правознавства.
ОКР Магістр		
Виробнича М1	Педагогічна вищої школи	Конституційного права та правознавства.
Виробнича М1	Виробнича переддипломна	Аграрного, земельного та екологічного права ім. акад. В.З. Янчука.
Педагогічний факультет		
Напрямок підготовки „Соціальна педагогіка“ ОКР Бакалавр		
навчальна, 1 курс	ознайомча з фаху	Педагогіки
навчальна, 2 курс	соціально-педагогічна	Педагогіки
навчальна, 2 курс	Соціально-педагогічна в сільській місцевості	Педагогіки
виробнича, 3 курс	соціально-педагогічна	Педагогіки
Напрямок підготовки „Соціальна педагогіка“ ОКР Магістр		
навчальна, 1 курс	педагогічна	Педагогіки
виробнича 1 курс	соціально-педагогічна в соціальних службах	Педагогіки
Напрямок підготовки „Педагогіка вищої школи“ ОКР Магістр		
навчальна, 1 курс	ознайомча	Педагогіки
навчальна, 1 курс	науково-педагогічна	Методики навчання та управління навчальними закладами
Виробнича	комплексна з фаху	Методики навчання та управління навчальними закладами
Факультет якості стандартизації та сертифікації продукції АПК		

Напрямок підготовки «Харчові технології та інженерія»		
Навчальна 1 курс	Вступ до спеціальності	Технології м'ясних, рибних та морепродуктів
Навчальна 1 курс	Харчові технології	Технології м'ясних, рибних та морепродуктів
Навчальна 2 курс	Обладнання харчових технологій	Технології м'ясних, рибних та морепродуктів
Виробнича 3 курс	Технологія галузі	Технології м'ясних, рибних та морепродуктів
Виробнича 3 курс	Технологія галузі	Технології м'ясних, рибних та морепродуктів
Спеціальність «Технологія зберігання, консервування та переробки м'яса»		
Виробнича М1	Актуальні проблеми галузі	Технології м'ясних, рибних та морепродуктів
Виробнича М2	Технології консервування та зберігання м'яса	Технології м'ясних, рибних та морепродуктів
Спеціальність «Технологія зберігання, консервування та переробки риби і морепродуктів»		
Виробнича М1	Актуальні проблеми галузі	Технології м'ясних, рибних та морепродуктів
Виробнича М2	Сучасні технології зберігання і консервування морепродуктів	Технології м'ясних, рибних та морепродуктів
Спеціальність «Якість, стандартизація та сертифікація»		
Виробнича М1	Вступ до спеціальності	Кафедра стандартизації та сертифікації с-г продукції
Виробнича М2	Аудит і сертифікації, стандартизація	Кафедра стандартизації та сертифікації с-г продукції

Д О Г О В І Р
на проведення практики студентів вищих навчальних закладів
м. Київ “ ___ ” _____ 200_ р.

Ми, що нижче підписалися, з одного боку **Національний університет біоресурсів і природокористування України** (надалі - **Навчальний заклад**), в особі ректора **Ніколаєнка Станіслава Миколайовича** діючого на підставі Статуту і, з другого боку,

(назва підприємства, організації, установи)

(надалі – **База практики**), в особі _____ + _____

(посада, прізвище, ім'я та по батькові)

діючого на підставі _____

(статут підприємства, розпорядження, доручення)

уклали між собою договір:

База практики зобов'язується:

1.1. Прийняти студентів на практику згідно з календарним планом:

№ п/п	Шифр і назва напрямку (спеціальності)	Курс, група	Вид практики	Кількість студентів	Термін проведення практики	
					початок	кінець
1	2	3	4	5	6	7

1.2. Призначити наказом кваліфікованих спеціалістів для безпосереднього керівництва практикою.

1.3. Створити необхідні умови для виконання студентами програми практики, не допускати використання їх на посадах і роботах, що не відповідають програмі практики та майбутній спеціальності.

1.4. Забезпечити студентам умови безпечної роботи на конкретному робочому місці. Проводити обов'язкові інструктажі безпеки праці: ввідний та на робочому місці. У разі потреби навчити студентів-практикантів безпечних методів праці. Забезпечити спецодягом,

запобіжними заходами, лікувально-профілактичним обслуговуванням за нормами для штатних працівників.

1.5. Надати студентам-практикантам і керівникам практик від навчального закладу можливість користуватись лабораторіями, кабінетами, майстернями, бібліотеками, технічною та іншою документацією, необхідною для виконання програми практик.

1.6. Забезпечити облік виходів на роботу студентів-практикантів. Про всі порушення трудової дисципліни, внутрішнього розпорядку та про інші порушення повідомляти навчальний заклад.

1.7. Після закінчення практики дати характеристику на кожного студента-практиканта, в котрій відобразити якість підготовленого ним звіту.

1.8. Додаткові умови _____

2. Навчальний заклад зобов'язується:

2.1. За два місяці до початку практики надати базі практики для погодження програму, а не пізніше ніж за тиждень – список студентів, яких направляють на практику.

2.2. Призначити керівниками практик кваліфікованих науково-педагогічних працівників.

2.3. Забезпечити додержання студентами-практикантами трудової дисципліни і правил внутрішнього трудового розпорядку. Брати участь у розслідуванні комісією бази практики нещасних випадків, що сталися з студентами.

2.4. Надавати базі практики в рахунок вартості послуг консультаційну допомогу у вирішенні питань з отримання кредитів, сільськогосподарської техніки, засобів захисту рослин, насінневого матеріалу, розробки бізнес планів, статутної документації тощо.

2.5. Проводити силами керівників практик від університету семінари для працівників бази практики за попередньо узгодженими питаннями.

3. Відповідальність сторін за невиконання договору

3.1. Сторони відповідають за невиконання покладених на них обов'язків щодо організації та проведення практики згідно з діючим законодавством про працю в Україні.

3.2. Всі суперечки, що виникають між сторонами за договором, вирішуються у встановленому законодавством порядку.

3.3. Договір набуває сили після його підписання і діє до кінця практики згідно з календарним планом.

3.4. Строки проведення практики студентів визначаються наказом ректора НУБіП України про направлення на практику;

3.5. Договір складають у двох примірниках – по одному навчальному закладу та базі практики.

3.6. Юридичні адреси сторін та розрахункові рахунки:

Національний університет біоресурсів і природокористування України - м.Київ-41, вул. Героїв Оборони, 15; ГУ Державної казначейської служби України у м. Києві, _____

Бази практики _____

Підписи та печатки:

Національний університет
біоресурсів і природокористування
України

(підпис)

“ ____ ” _____ 20 ____ р.

База практики:

(підпис)

“ ____ ” _____ 20

Паспорт

господарства (установи) _____

_____ (назва господарства, підпр., орган., структ. підр.)

для проходження

_____ практики

_____ (вид та назва практики)

студентів факультету

_____ (назва факультету)

спеціальності

_____ (шифр, назва)

ОКР _____ у кількості

_____ (назва ОКР)

_____ (осіб)

с. _____, _____ р-ну, _____ обл.
(назва населеного пункту) (назва району) (назва області)

Відстань до м. Києва – _____ км.
Сполучення _____.

Керівник господарства – _____.

Усього сільськогосподарських угідь - _____ га,
у тому числі:

_____ - _____ га.,
_____ - _____ га.,
_____ - _____ га.,
_____ - _____ га.

Показники виробничої діяльності за 20_____ р.

Рослинництво:

Показники	Площа, га	Урожайність, ц/га
Озима пшениця		
Кукурудза		
Тощо		

Тваринництво:

Показники	Значення
Надої молока, кг	_____
Кількість ВРХ, гол	_____
Кількість свиней, гол	_____
Тощо	_____

МТП господарства

Найменування	шт.
Тракторів	_____
Комбайнів	_____
Тощо	_____

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

ЗВІТ

керівника навчальної практики студентів

_____ (факультет, спеціальність)

В _____

(місце проведення практики)

за _____ / _____ навчальний рік

Термін практики

з _____ до _____

відповідно до наказу № _____ від _____

1. Виконання програми та робочого плану практики (умови для виконання програми практики, матеріальне забезпечення)

2. Дані паро проходження практики студентами:

№ п/п	Факультет, курс, група	Кількість студентів за наказом	Фактична кількість студентів	Отримали залік	Примітки

3. Дотримання правил техніки безпеки

4. Побутові умови

5. Дані про обсяг виконаних робіт(якщо вони виконувались)

Строки робіт	Кількість студентів	Перелік виконаних робіт	Обсяг виконаних робіт

6. Прізвища студентів, які сумлінно працювали в господарстві, а також прізвища студентів, які працювали незадовільно:

7. Висновки та пропозиції:

Підпис керівника практики _____

Дата _____

8. Заключення відповідального за практичну підготовку на підприємстві (базі практики)

Підпис _____

Дата _____

**Звіт про проведення лабораторних (практичних) занять та практик студентів
у ВП НУБіП України _____
за __ навчальний тиждень з __.__.20__ р. до __.__.20__ р.**

П.І.Б. (відповідальний)	П.І.Б. координатора
Телефон	
Адреса	

№ п/п	Факультет	№ наказу	Кількість студентів згідно наказу	Кількість студентів та тривалість занять															
				____.__.20__			____.__.20__			____.__.20__			____.__.20__			____.__.20__			
				присутні	відсутні	ГОДИНИ	к-сть	відсутні	ГОДИНИ	к-сть	відсутні	ГОДИНИ	к-сть	відсутні	ГОДИНИ	к-сть	відсутні	ГОДИНИ	
1																			
2																			
3																			

Додаток 8

Виконання лабораторних (практичних занять) та програми практик

№ п/п	Факультет	Опис виконаних лабораторних (практичних) занять та виконаних робіт по практиці, П.І.Б. викладачів
1		
3		
4		
5		

Кутовий штамп або бланк
підприємства, організації, установи

ПОВІДОМЛЕННЯ

студент **Національного університету біоресурсів і природокористування
України**

_____ (прізвище, ім'я, по батькові)

_____ (факультет (ННІ), напрям підготовки (спеціальність) курс,

прибув „___” _____ 20__ р. до

_____ (назва підприємства, організації, установи)

і приступив до виконання програми практики.

Наказом по підприємству (організації, установі) від „___” _____ 20__ р.

№ _____ студент _____ зарахований на посаду

_____ (штатну, дублером, штатну роботу, практикантом)

_____ (штатні посади назвати конкретно)

Керівником практики від підприємства (організації, установи) призначено

_____ (посада, прізвище, ім'я, по батькові)

Відповідальність за проведення інструктажу з охорони праці та безпеки
життєдіяльності покладено на _____

_____ (посада, прізвище, ім'я, по батькові)

Керівник підприємства (організації, установи)

_____ (підпис)

_____ (посада, прізвище, ім'я, по батькові)

Печатка (підприємства,
організації, установи)

“ _____ ” _____ 20__ р.

Керівник практики від Національного університету біоресурсів і
природокористування України

_____ (назва кафедри)

_____ (підпис)

_____ (посада, прізвище, ім'я, по батькові)

« _____ » _____ 20__ р.

Повідомлення надсилається до деканату факультету не пізніше як через три дні після прибуття
студента на підприємство (організацію, установу) для проходження практики

ІНСТРУКЦІЯ

з проведення інструктажу з безпеки життєдіяльності та охорони праці для студентів та керівників навчальних і виробничих практик від базового закладу НУБіП України

I. Загальні положення

1.1. Для студентів НУБіП України, які від'їжджають до баз практики для проходження навчальних і виробничих практик, а також для керівників цих практик від базового закладу НУБіП України має бути проведено інструктаж з безпеки життєдіяльності та охорони праці.

1.2. Програма такого інструктажу має відповідати програмі проведення інструктажів з охорони праці згідно з НПАОП 0.00.-4.12-05 «Типове положення про проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці», затвердженого наказом Держгірпромнагляду від 26.01.2005 р. № 15, та переліку питань з безпеки життєдіяльності, наведених у «Положення про організацію роботи з охорони праці учасників навчально-виховного процесу в установах і навчальних закладах», затвердженого наказом Міністерства освіти, науки, молоді та спорту України від 20.11.2006 р. № 782.

1.3. Інструктаж з безпеки життєдіяльності та охорони праці проводять науково-педагогічні працівники кафедри охорони праці та інженерії середовища і кафедри загальної екології та безпеки життєдіяльності, які закріплені за відповідними факультетами НУБіП України.

II. Організація проведення інструктажів з безпеки життєдіяльності та охорони праці

2.1. Заступники деканів факультетів повідомляють студентів, які від'їжджають для проходження навчальних і виробничих практик, керівників навчальних і виробничих практик, а також науково-педагогічних працівників кафедри охорони праці та інженерії середовища і кафедри загальної екології та безпеки життєдіяльності НУБіП України заздалегідь (не пізніше 2-х днів до дня проведення) про дату, місце і час проведення інструктажу.

2.2. Тривалість проведення інструктажу з безпеки життєдіяльності та охорони праці має становити не менше 1 год.

2.3. Для проведення інструктажу з безпеки життєдіяльності та охорони праці науково-педагогічні працівники мають використовувати наочні засоби навчання.

2.4. Науково-педагогічні працівники, які проводили інструктажі з безпеки життєдіяльності та охорони праці, вносять відповідні записи до Журналів реєстрації інструктажів з безпеки життєдіяльності та охорони праці для керівників навчальних і виробничих практик та студентів НУБіП України, які мають бути прошнуровані та скріплені печаткою факультету.

2.5. Журнали реєстрації інструктажів з безпеки життєдіяльності та охорони праці зберігаються у деканатах факультетів.

2.6. Науково-педагогічні працівники, які проводили інструктаж з безпеки життєдіяльності та охорони праці, записують інформацію про це у Журналах

реєстрації інструктажів з безпеки життєдіяльності та охорони праці на відповідних кафедрах.

2.7. Для забезпечення високої якості проведення інструктажів з безпеки життєдіяльності та охорони праці деканати факультетів виділяють відповідне навчальне навантаження для обох кафедр.

III. Орієнтовний перелік питань з безпеки життєдіяльності

3.1. Загальні відомості про місце проходження навчальних і виробничих практик, зокрема про відокремлені підрозділи НУБіП України – навчально-дослідні господарства (НДГ), їх структуру (структурні підрозділи).

3.2. Обставини та причини найбільш характерних нещасних випадків, що сталися у попередні роки під час проведення навчальних і виробничих практик зі студентами і керівниками практик.

3.3. Види та джерела небезпеки під час переїзджання до місця практики. Правила дорожнього руху. Загальні правила поведінки під час перебування на автотранспорті та дорогах.

3.4. Види та джерела небезпеки під час перебування на території НДГ, прямування до місць проведення практики.

3.5. Загальні правила поведінки під час поселення у гуртожитки НДГ та перебування у них.

3.6. Загальні правила поведінки під час перебування у полі, лісі, на водоймах та спортивних майданчиках.

3.7. Вимоги пожежної безпеки під час перебування на території НДГ НУБіП України, у гуртожитках та місцях підвищеної пожежної небезпеки.

3.8. Дотримання правил електробезпеки, зокрема у разі надзвичайних ситуацій природного і техногенного характеру.

3.8. Дотримання правил хімічної та радіаційної безпеки у разі надзвичайних ситуацій природного і техногенного характеру.

3.9. Запобігання побутовому травматизму, дії у разі нещасних випадків у побуті.

3.10. Перша (долікарська) медична допомога у разі нещасних випадків, надзвичайних подій тощо.

IV. Орієнтовний перелік питань з охорони праці

4.1. Характерні небезпечні та шкідливі виробничі чинники, що виникають під час виконання робіт на місцях практики (польових досліджень, виробничих процесів на тваринницькому комплексі, на польовому стані, зерновому току, тракторній бригаді, пасіці, у ремонтній майстерні, гаражі тощо). Характерні причини пожеж і травм на виробництві.

4.2. Порядок проходження інструктажів з охорони праці у НДГ .

4.2. Загальні вимоги щодо безпечної організації робіт та утримання робочих місць.

4.3. Порядок забезпечення студентів та керівників навчальних і виробничих практик спецодягом, справним інструментом та засобами захисту.

4.3. Порядок підготовки до роботи інструменту. Безпечні методи і способи виконання робіт у сільському господарстві.

4.5. Дії у разі виникнення небезпечної ситуації на виробництві.

4.6. Засоби індивідуального захисту на робочому місці та правила їх використання.

4.7. Схеми евакуації і дії працівників у разі виникнення пожежі. Основні засоби пожежогасіння.

Додаток 12

ПАМ'ЯТКА

про порядок перебування студентів на практичному навчанні у відокремлених підрозділах навчально-дослідних господарствах (ВП НДГ) НУБіП України

1. Дотримуватися правил зразкової поведінки і культури поводження, перебуваючи на практиці у ВП НДГ.

2. Дотримуватися правил внутрішнього розпорядку праці і відпочинку, встановлених у ВП НДГ.

3. Поселятися у гуртожиток ВП НДГ організовано, без метушні, не створюючи натовпу.

4. Дотримуватися у гуртожитку встановлених норм поведінки, а саме:

- вибрати старосту кімнати,
- встановити графік чергування,
- виконувати розпорядження коменданта,
- не галасувати і не шуміти (особливо у нічний час).

Перебування сторонніх осіб у гуртожитку після 23.00 заборонено.

5. Не привозити із собою на місце практики алкоголь, тютюн, наркотичні та інші шкідливі речовини, а також купувати і заносити у гуртожиток та розпивати спиртні напої.

6. Заборонено вживати алкогольні напої під час роботи, дозвілля, спортивних та культурно-масових заходів. Потрібно пам'ятати, що пияцтво ганьбить гідність студента і передбачає відрахування з числа студентів НУБіП України.

7. Заборонено курити у гуртожитку та на території ВП НДГ у невідповідних місцях. Місця для куріння мають бути позначені відповідними знаками та обладнані урнами.

8. Роботи, доручені керівниками практики, дозволено розпочинати лише після проходження інструктажу з охорони праці на робочому місці та його реєстрації у відповідному журналі інструктажів.

9. Роботи потрібно виконувати лише справним інструментом, на справному обладнанні, застосовуючи необхідні засоби індивідуального захисту та спецодяг.

10. Рухатися до об'єктів практичного навчання студенти мають згідно із затвердженими у ВП НДГ маршрутами. Заборонено добиратися до місця роботи на необлаштованому для перевезення людей транспорті.

11. Усі роботи у ВП НДГ мають виконуватись з виконанням нормативів чинного законодавства з охорони праці.

12. Згідно Закону України «Про охорону праці» студентам, які не досягли віку 18 років, заборонено працювати у шкідливих та важких умовах.

13. Припинити роботи за несприятливих погодних умов у разі перебування на відкритій місцевості та перейти до надійного захистку у закриті приміщення. Зокрема, під час грози додатково вимкнути мобільні телефони.

14. Заборонено у разі обривання проводів електромережі перебувати біля них, торкатися оголених проводів та близько розташованих металевих предметів. Терміново вжити заходів щодо недопущення наближенню до цих місць інших осіб.

15. Купатися дозволено лише у спеціально відведених і позначених місцях водойм. Категорично заборонено стрибати у воду в необстежених місцях та купатися у стані алкогольного сп'яніння. Рекомендовано купатися групами, не допускати пустощів на воді.

16. Не можна розводити багаття у невстановлених місцях (ліс, гай, поле територія ВП НДГ тощо).

17. Потрібно проводити спортивні ігри та інші заходи під час дозвілля, не порушуючи громадський порядок та спокій місцевих жителів.

Додаток 13

ІНСТРУКЦІЯ

про порядок призначення керівників практичного навчання студентів із числа головних спеціалістів ВП НУБіП України (НДГ)

1. На керівників НДГ покладається персональна відповідальність за створення безпечних умов з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності студентам, які проходять практичне навчання у господарстві.
2. Керівники НДГ надають до навчального відділу інформацію про склад головних спеціалістів господарств.
3. Керівники НДГ призначають своїм наказом головних спеціалістів НДГ (відповідно до напряму підготовки (спеціальності) студента) керівниками практичного навчання від бази практичного навчання після прибуття студентів у НДГ, згідно з наказом на проведення практичного навчання.
4. Керівник практичного навчання від НДГ передає копію наказу про призначення керівників практичного навчання від НДГ до деканату відповідного факультету та навчального відділу університету.
5. Керівники НДГ зобов'язані постійно здійснювати контроль щодо проведення на об'єктах практичного навчання інструктажів з питань охорони праці і безпеки життєдіяльності та виконанням покладених на керівника практичного навчання від бази практичного навчання обов'язків.

**Права та обов'язки керівників практичного навчання від бази
практичного навчання**

Керівник практичного навчання від бази практичного навчання

має право:

1. Перевіряти рівень підготовленості студента (слухача) до виконання конкретних завдань під час проходження практики.
2. Здійснювати контроль за забезпеченням належних умов навчання і побуту студентів (слухачів) та проведенням з ними обов'язкових інструктажів з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності.
3. Вимагати від студентів (слухачів) виконання правил внутрішнього розпорядку та контролювати виконання цих правил.
3. Вживати заходи щодо запобігання порушень студентами (слухачами) правил внутрішнього розпорядку, охорони праці і безпеки життєдіяльності.
4. Всебічно сприяти виконанню студентами програми практики.
5. Вносити пропозиції щодо закріплення студентів за конкретним об'єктом виробництва під час проходження практичного навчання.
6. Спільно з керівниками практичного навчання від базового закладу НУБіП України проводити атестацію за результатами практичного навчання студентів (слухачів).

Керівник практичного навчання від бази практичного навчання зобов'язаний:

1. Допускати студентів до об'єктів практичного навчання лише після проведення інструктажу з техніки безпеки на місцях, наявності у студента спеціального одягу та довідки про медичний огляд.
2. Здійснювати контроль за виконанням вимог охорони праці та безпеки життєдіяльності.
3. Здійснювати контроль за станом приладів та матеріалів, які використовуються студентами, щодо їх справності та готовності до використання.
4. Надавати студентам необхідні консультації щодо правил використання обладнання і приладів, а також проведення експрес-контролю знань про порядок та правила виконання робіт на виробничих моделях у господарстві.
5. Здійснювати поточний контроль за відвідуванням студентами об'єктів практичного навчання та засвідчувати у щоденнику проходження практичного навчання студентів про його результати.
6. Надавати студентам документацію, необхідну для виконання завдань практичного навчання.
7. Оформлювати ведення журналу проведення практичного навчання студентів (слухачів).
8. Після закінчення терміну практичного навчання надавати студенту письмовий відгук щодо результатів практичного навчання із зауваженнями та пропозиціями для їх поліпшення.